

*Foreningen til
Hallingdalsvassdragets regulering
og Oslo Lysverker*

USTEREGULERINGEN OG USTE/NES-UTBYGGINGEN

Underskjønn — "Rukkedøla"

Avhjemlet 12. mai 1969.

*Foreningen til
Hallingdalsvassdragets regulering
og Oslo Lysverker*

USTEREGULERINGS OG USTE/NES-UTBYGGINGEN

Underskjønn – ”Rukkedøla”

Avhjemlet 12. mai 1969.

INNHOOLD

Generelle premisser:	3
Skjønnsforutsetninger	7
Påstand og bemerkninger ved:	
h.r.adv. Harald Røncke	9
h.r.adv. Bjørn Eggen	10
h.r.adv. Kåre Ødegård	11
h.r.adv. Nicolay Berg	11
(adv. Johan Aarstad v/h.r.adv. Eggen)	
Skjønnsrettens bemerkninger	12
Erstatninger:	
Takstnr. 1117 – 1336	17
(t.nr. 1191, 1192, 1193, 1198, 1199, 1200 og 1203 avhjemles under hovedelven)	
Slutning	46

Rettsbok for Hallingdal herredsrett.

År 1969 den 12. mai ble rett holdt på Ringerike sykehus, Hønefoss.

Rettens formann:

Sorenskriver O. Ulfby, oppnevnt skjønnsbestyrer.

Skjønnsmenn:

1. Overingeniør Arne Arnesen, Skøyensvingen 16, Oslo 3.
2. Skoginspektør Arne Alhaug, Hønefoss.
3. Skogeier Knut Amundsen Gulsvik, Gulsvik i Flå.
4. Gårdbruker Haldor Hegge, Heggnes, Øystre Slidre, Valdres.

Varamenn:

1. Sivilingeniør Ole A. Foss, varamann for nr. 1.
2. Gårdbruker Nils Dokken.
3. Gårdbruker Georg Flatåker.

De to siste varamenn for skjønnsmennene nr. 2, 3 og 4. Såvel skjønnsmennene som varamennene har avgitt forsikring før.

Protokollfører:

Rettens formann.

Sak nr. 18/1962 B og sak nr. 19/1962B.

Saksøker:

Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering og Oslo Lysverker.

Prosessfullmektig:

Kommuneadvokaten i Oslo.

Saksøkt:

Diverse grunneiere og rettighetshavere i Rukkedalen i Nes herred, Hallingdal.

Prosessfullmektiger:

Høyesterettsadvokat Kåre Ødegård; Høyesterettsadvokat Nicolay Berg,
Høyesterettsadvokat Bjørn Eggen og advokat Årstad.

Saken gjelder:

Skjønn vedrørende Uste-Nesreguleringen, innføring av Rukkedøla i Nes kraftverk.

Det bemerkes at sak nr. 18/1962 B. og sak nr. 19/1962 B. er forenet til en sak i medhold av tvistemålslovens § 70. Virkningene av Hemsilreguleringen nedenfor Hemsil

II og Krøderreguleringen skal også medtas ved dette skjønn, men disse to sistnevnte reguleringer har ingen betydning for den del av dette skjønn som nå er gjenstand for avhjemling.

Etter partenes anmodning er det tidligere avhjemlet særskilt det såkalte "anleggsskjønn" se rettsbok av 5. april 1965 og overskjønn på anleggsskjønnet, se rettsbok av 21. desember 1966.

Ved anleggsskjønnet er behandlet de skader og ulemper som er oppstått for endel av de saksøkte som følge av selve anleggsarbeidet, men da anleggsarbeidet ikke var ferdig da anleggsskjønnet pågikk kan det være at det også ved dette skjønn kan bli medtatt anleggsskader som ikke tidligere er behandlet.

Det skjønn som nå skal avhjemles gjelder forholdene i Rukkedalen og ned til Rukkedølas utløp i Hallingdalselven. Det er altså de skader og ulemper som følger av at Rukkedøla fra Grasdok og Skjervåni blir tatt i tunnel ned til Nes kraftverk.

Dette "Rukkedalsskjønnet" er det naturlig å avhjemle særskilt da det danner et naturlig hele med sine særskilte problemer og man slipper å vente på at skjønnet skal bli ferdig i hovedelven da dette ennå kan ta tid.

Etter forutgått rådslagning og stemmegivning for lukkede dører ble det deretter avsagt sådant.

SKJØNN:

Oslo Lysverker har i lang tid drevet med utbygging og regulering av vassdragene i Hallingdal. Byggevirkomheten begynte allerede i 1940, men på grunn av krigen ble ikke noe anlegg ferdig så lenge krigen varte.

Først ble Holsvassdraget utbygget i 3 kraftstasjoner, nemlig Hol I med en maskininstallasjon på 190.000 kW. (4 aggregater), Hol II- Djupdalsfoss med en maskininstallasjon på 27.000 kW. og Hol III-Kleivi med en maskininstallasjon på 60.000 kW.

I 1957 begynte utbyggingen av Hemsilvassdraget. Her er følgende kraftstasjoner: Gjuva med en maskininstallasjon på 10.000 kW, Brekkefoss med en maskininstallasjon på 1.500 kW. Hemsil I har en maskininstallasjon på 70.000 kW. Hemsil II har en maskininstallasjon på 82.000 kW.

Det ble imidlertid fra Oslo Lysverker opptatt arbeide med å få tillatelse til å utbygge Ustefallene og fallet mellom Strandefjord i Ål til Nes. Fallet mellom Strandefjord i Ål til Sjong i Nes er ca. 284 m.

I juli 1959 ble der inngått en avtale mellom Oslo kommune, Buskerud fylke og Akershus fylke for å søke å komme til en ordning med staten om overtagelse av statens fallrettigheter i Uste- og Hallingdalselven og i fellesskap foreta utbyggingen.

Det ble dannet en reguleringsforening, — Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering. Denne forening ved Oslo Lysverker sendte 21. januar 1960 søknad om å få regulere en hel del vann oppe på fjellet.

Oslo Lysverker som skulle foreta utbyggingen av vassdraget sendte 21. april 1961 søknad om tillatelse til å ekspropriere nødvendig grunn og rettigheter for utbygging av Uste og Nes kraftverker, foreta døgnregulering av Strandefjord i Ål samt å ta Hallingdalselven ut av sitt naturlige løp samt tillatelse til å ekspropriere de kommunale og private fallrettigheter som fellesutbyggingen ikke hadde rådighet over.

Etter at saken var behandlet på vanlig måte bl.a. ved uttalelse av de forskjellige kommunestyre m.v. ble det 30. mars 1962 utferdiget Kgl. proposisjon med forslag om at det skulle gis konsesjon på nærmere bestemte vilkår. Saken ble så behandlet i Stortinget den 26. juni 1962 som samtykket i at det ble gitt konsesjon m v. Ved kgl. resolusjon av 20. juli 1962 ble det gitt

TILLATELSE

for

Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering

til å foreta reguleringer og overføringer i Uste-Hallingdalsvassdraget m.v. samt tillatelse for Oslo Lysverker til å akspropriere grunn og rettigheter m.v. for utbygging av Uste og Nes kraftverker.

Adelt ved kongelig resolusjon 20. juli 1962, jfr. kronprinsregentens resolusjon 19. oktober 1962).

Ved kongelig resolusjon 20. juli 1962 er bestemt:

- I. a. I medhold av lov om vassdragene av 14. desember 1917 tillates Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering å foreta regulering og overføringer i Uste-Hallingdalsvassdraget m.v. i det vesentlige i samsvar med de fremlagte planer og på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 20. juli 1962.
- b. Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen i samsvar med det i Industridepartementets ovennevnte tilråding inntatte utkast som gjeldende inntil videre.
- II. I medhold av §§ 55, 62, 104 og 105 i lov om vassdragene av 15. mars 1940 tillates Oslo Lysverker å innløse Ål kommunes utbygde fall i Hallingdalselva, Hallifossen i Nes og private fallrettigheter i vassdraget fra Ustevann i Hol til Sjong-Mattismoen i Nes, samt å ekspropriere nødvendig grunn og rettigheter for utbygging av Uste og Nes kraftverker, ta Hallingdalselva ut av sitt naturlige løp og foreta døgnregulering av Strandefjord i det vesentlige i samsvar med de fremlagte planer og på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets ovennevnte tilråding".

Ved kronprinsregentens resolusjon 19. oktober 1962 er bestemt:

"Post 2, fjerde ledd, i det ved kgl. resolusjon av 20. juli 1962 fastsatte manøvreringsreglement for reguleringer i Uste-Hallingdalsvassdraget m.v. endres i samsvar med utkast inntatt i Industridepartementets tilråding av 19. oktober 1962".

Av de nærmere betingelser som har interesse for denne del av skjønnet skal anføres følgende:

Pkt. 2.

Fra og med Ustedalsfjord i Ustedalselva og i Hallingdalselva skal der utføres terskelbygging og standjusteringsarbeider i det vesentlige på grunnlag av den fremlagte plan av 20. september 1961 med bilag for et beregnet beløp av 5,5 mill. kroner etter nærmere bestemmelse av Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen, jfr. post 15 i betingelsene for regulering av Ustedalsvassdraget m.v. Det angitte beløp danner ingen absolutt grense, idet det må kunne tas rimelige hensyn til prisstigning og pålegg om endringer som Vassdrags- og elektrisitetsvesenet finner nødvendige eller ønskelige.

Oslo Lysverker plikter å utføre og vedlikeholde de terskel- og strandjusteringsarbeider som Vassdrags- og elektrisitetsvesenet gir pålegg om innenfor ovennevnte ramme for såvidt angår Hallingdalselva nedenfor Strandefjord.

Arbeidene skal påbegynnes straks Vassdrags- og elektrisitetsvesenet har fastlagt de nærmere detaljer og gjennomføres så snart som mulig deretter. Utførelsen av arbeidet undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av Oslo Lysverker.

5.

Oslo Lysverker plikter i de områder som berøres ved gjennomføring av tillatelsen å bekoste og gjennomføre utsetting av yngel og/eller settefisk av de arter, i det antall og på den måte vedkommende departement finner påkrevd.

Om departementet finner det nødvendig skal der bygges og vedlikeholdes fisketrapp i Strandefjord-dammen og fiskeperrer foran tappetunnelen.

I den utstrekning vedkommende departement finner det ønskelig å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de områder som berøres skal Oslo Lysverker bære utgiftene til disse undersøkelser.

Oslo Lysverker avsetter et fond til Gol kommune på kr. 50.000 som anvendes etter kommunestyrets nærmere bestemmelse til fremme av fisket i kommunen.

Oslo Lysverker plikter å dekke utgifter til forsterket jakt- og fiskeoppsyn langs Hallingdalselva på strekningen fra og med Strandefjord til Sjong i Nes i anleggstiden etter vedkommende departements bestemmelse.

6.

Veger og bruer som Oslo Lysverker anlegger av hensyn til utbyggingen skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten for såvidt departementet finner at dette kan skje uten ulemper for anlegget. De anlegges såvidt mulig i samråd med stedlige myndigheter.

11.

Oslo Lysverker plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe skader og ulemper som utbyggingen fører med seg for bygdefolkets interesser. Spørsmål om hvilke tiltak som skal treffes avgjøres i mangel av overenskomst ved skjønn, som i tilfelle kan fremmes i forbindelse med ekspropriasjonsskjønnet.”

Den 23. august 1962 uttok kommuneadvokaten i Oslo på vegne av eksproprianten skjønnsstevninger i begge saker.

Ved brev av 26. juli 1962 fra Det kgl. Justis- og Politidepartement til fylkesmannen i Buskerud ble sorenskriver O. Chr. Ulfsby, Nesbyen, oppnevnt til å styre skjønnen uten hinder av juridiksjonsgrensene. Da sorenskriver Ulfsby fratrådte som sorenskriver i Hallingdal den 1. august 1966 i henhold til lov om aldersgrense, ble han ved beslutning av Det kgl. Justis- og Politidepartement den 9. mars 1966 beskikket til ekstraordinær dommer ved Hallingdal herredsrett for å slutføre de omfattende skjønn vedr. Uste-Nesreguleringen m.v.

Ved brev av 23. august 1962, brev av 10. oktober 1962, samt ved brev av 11. oktober 1962 fra Det kgl. Industridepartement ble følgende skjønnsmenn oppnevnt til å tjenestegjøre under hele skjønnen:

1. Overingeniør Arne Arnesen, Skøyensvingen 16, Oslo 6.
2. Skoginspektør Arne Alhaug, Hønefoss.
3. Skogeier Knut Amundsen Gulsvik, Gulsvik i Flå.
4. Gårdbruker Haldor Hegge, Heggenes, Øystre Slidre, Valdres.

Varamenn:

For nr. 1. Sivilingeniør Ole A. Foss, Sandefjord.

For nr. 2, 3 og 4. Gårdbruker Nils Dokken, Nesbyen og gårdbruker Georg Flatåker, Skurdalen pr. Geilo.

Både skjønnsmenn og varamenn har avgitt forsikring før.

Varamennene har vært med på rettsmøter, befaringer og skjønnskonferanser.

I henhold til tillatelse gitt i brev av 15. august 1962 fra Det kgl. Industridepartement til Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering er saken påstevnet med almenningstevning i medhold av lov av 9. juli 1851 § 1.

Skjønnsstevningene med påført berømmelse og med opplysning om skjønnrettens sammensetning har vært kunngjort i Norsk Lysningsblad nr. 204 for tirsdag 4. september 1962. Skjønnstevningen med påført berømmelse og opplysning om rettens sammensetning har dessuten vært innrykket i følgende lokalaviser: Fremtiden, Drammens Tidende og Buskerud Blad, Hallingdølen og bladet Hordaland på Voss. Ennvidere har skjønnsstevningene med påført berømmelse m.v. vært kunngjort ved oppslag i de forskjellige kommuner som berøres av reguleringen, nemlig Ulvik, Nore og Uvdal, Hol, Ål, Gol, Nes, Flå, Krødsherrad og Modum.

Skjønnen vedrørende reguleringen (reguleringsskjønnet) ble berammet til 24. oktober 1962 og skjønnen vedrørende utbyggingen (utbyggingskjønnet) ble berammet til 25. oktober 1962. Inkaminasjonsmøtene ble holdt i Geilo samfunnshus, og med partenes samtykke ble begge skjønn forenet til en sak, jfr. befaringsrettsbokens side 4.

Skjønnretten har oppnevnt en rekke sakkyndige, nemlig:

Som sakkyndig i spørsmål vedrørende isforhold og frostrøyk m.v.

1. Ekspedisjonssjef dr. philos. Olaf Devik, Oslo.
2. Overingeniør E. Kanavin, Oslo.

Som sakkyndige i spørsmål om skade på jord:

1. Direktør dr. agr. Aa. Løddesøl, Oslo.
2. Beitekonsulent Haakon Graffer, Toten.

Som sakkyndige i spørsmål om skade på fiske:

1. Fiskerikonsulent Kjell W. Jensen, Ski.
2. Fiskerikonsulent Per Aass, Vollebekk.

Som sakkyndige i spørsmål vedrørende kloakkforhold:

1. Overingeniør Olav Nedenes, Oslo.
2. Kommuneingeniør Erik Bergh, Asker.

I forbindelse med inkaminasjonsmøtene i oktober 1962 ble det foretatt en rask oversiktsbefaring, detaljbefaring og oppsetning av takstnr. ble foretatt sommeren 1963, sommeren 1964, sommeren 1965 og litt sommeren 1966.

Vinterbefaringer har vært foretatt i mars 1963, mars 1964 samt i slutten av mars 1966. Da Uste kraftverk ble satt i drift høsten 1965 har skjønnsretten således kunnet se forholdene oppe i fjellet rundt endel magasiner såvel før som etter reguleringen trådte i kraft.

Avsluttende prosedyremøter ble holdt 28, 29, 30. mars og 1. april 1966, 28. 29. og 30. april 1966, 7. 8. juni samt 17. juni 1966 og 8. september 1966 hvor dette såkalte "Fjellskjønn" ble opptatt til avhjemling.

På inkaminasjonsmøtene den 24. og 25. oktober 1962 fremla kommuneadvokaten i Oslo foreløpige generelle skjønnsforutsetninger. Disse foreløpige skjønnsforutsetninger ble erstattet av de endelige alminnelige skjønnsforutsetninger samt spesielle skjønnsforutsetninger datert 8. februar 1966.

Forsåvidt *Rukkedøla* angår ble befaringsforetatt i august måned 1965 og avsluttende prosedyremøte for Rukkedølas vedkommende ble avholdt på Nes herredshus den 13. og 14. februar 1968.

Da befaringsforetatt for Rukkedøla begynte 3. august 1965 begjærte eksproprietanten at takstene måtte bli avgitt i to alternativer, nemlig:

Alternativ I – Fløtningen kan gå som før.

Alternativ II – Det avgis ikke fløtningsvann. Samtlige takstnr. i Rukkedalen er derfor oppsatt i henhold hertil med to alternativer, men på rettsmøtet 13. februar 1968 fremla kommuneadvokaten ved h.r.adv. Rømcke spesielle skjønnsforutsetninger for Rukkedøla, og her er det bestemt at fløtningen kan gå som før. Som følge herav blir det altså kun å tilkjenne erstatninger etter alternativ I, idet eksproprietanten vil avgi fornødent fløtningsvann.

Av de generelle skjønnsforutsetninger som har interesse for denne del av skjønnet skal anføres følgende:

- I. Grunnlaget for skjønnet er tillatelsen til å ekspropriere grunn og rettigheter m.v. for utbygging av Uste og Nes kraftverker gitt ved Kgl. resolusjon av 20/7 1962 og kronprinsregentens resolusjon av 19/10 1962 med de der nevnte konsesjonsvilkår.
- II. Etter foran nevnte tillatelse behandles alle forhold vedrørende utbyggingen av Nes kraftverk.
- III. Erstatning fastsettes på grunnlag av at utbyggingen er stedsvarig og omfatter grunn og rettigheter som avstås samt skader og ulemper ved utbyggingen, for utføringen og driften av kraftverket med vedlikehold og fornyelse.

Behandlingen utstår når det gjelder skade og ulempe ved fremtidig kjøving, isgang og utgraving som er ekstraordinært omfattende og som skyldes reguleringen og utbyggingen.

Videre er der forsåvidt angår Rukkedøla fremlagt særskilte skjønnsforutsetninger datert 16/2 1968 (dok. nr. 1601).

Disse skjønnsforutsetninger er sålydende:

Skjønnsforutsetninger
vedrørende regulerings- og ekspropriasjonsskjønn for
Rukkedøla i Nes herred.

I. Fløtningen i Rukkedøla opprettholdes.

- a. I den tid fløtningen i Rukkedøla pågår, vil Oslo Lysverker regulere lukene i

- inntaket til overføringstunnelen ved Grasdok og i inntak Skjerveåi på en slik måte at tilstrekkelig vann av Rukkedølas vannføring avgis til fløtningen.
- b. De fløtningsberettigede må snarest mulig og senest et døgn forut gi varsel til Oslo Lysverkers kontor i Gol om når fløtningen blir igangsatt.
  - c. Fløtningen gjennomføres så hurtig som mulig.
  - d. Så snart fløtningen er avsluttet, vil lukene i inntaket for overføringstunnelen ved Grasdok og i inntak Skjerveåi bli åpnet.
  - e. Dammen ved Grasdok, som er bygd for Rukkedølas innføring i overføringstunnelen til Nes kraftverk, vil bli forsynt med nødvendige fløtningsinnretninger for avledning av tømmeret over dammen. Damkronen utformes som enkel kjørebane for lastebilkjøring over dammen med inntil 10 t. akseltrykk.
  - f. Oslo Lysverker holder mannskap som besørger fløtning over dammen.
2. Nedenfor inntaksdammen ved Grasdok tildanner Oslo Lysverker elvekantene samt besørger bortsprengning av steiner i elveløpet ved de hittil anvendte vinterveier over Rukkedøla, (vinterveier nr. 1-4, jfr. tegning F-9255, mappe X.).
  3. Oslo Lysverker har i mai 1967 inngått avtale med Nes kommune og Nesbyen Vannverk vedrørende vannforsyningen til Nesbyen. Avskrift av avtalen er fremlagt i mappe AK. Med denne avtale har konsesjonæren oppfylt betingelsen i pkt. 30 i Ustereguleringskonsesjonen vedrørende avgivelse av vann fra Rukkedøla til Nesbyen Vannverk. Avtalen er godkjent av departementet.
  4. Under henvisning til pkt. 30 i Ustereguleringskonsesjonen vil O.L. avgi vann av Rukkedølas vannføring til de ledningsanlegg som befinner seg på strekningen fra inntaksdammen ved Grasdok til Hallingdal Folkemuseum (t. 1299) og som var i drift pr. 20/7 1962. (Såvidt vites gjelder dette bare t.nr. 1220). På strekningen fra folkemuseet til Rukkedølas utløp i Hallingdalselven forutsettes vanningsanlegg som har sitt inntak i Rukkedøla og som var i drift pr. 20/7 1962, å bli tilkoblet Nes Vannverks ledningsnett. Eventuelle merutgifter takseres av skjønnet.
  5. Følgende tiltak er utført og følgende avtaler er gjort i forbindelse med observerte og begrunnede skader på vannforsyningen til bruk i Rukkedalen:

Brønner i Rukkedalen

Brønn nr. 5. Erling Sandbekk, gnr. 58, bnr. 51.

Oslo Lysverker har gravd ny brønn og ledning frem til tidligere brønn og tilkobling. Grøftelengde ca. 60 m.

Brønn nr. 6. Arne Huse, gnr. 58, bnr. 42. Takst nr. 1184.

Oslo Lysverker har gravd ny brønn og lagt ledning i grøft frem til våningshus. Grøftelengde ca. 80 m.

Brønn nr. 8. Erling Klype, gnr. 56, bnr. 112.

Oslo Lysverker har sprengt basseng i fjell ved Sandanåni og ledning. Grøftens lengde ca. 250 m
Til dette vannverk er tilkoblet disse:

1. Erling Klype
2. Gudbrand Klype
3. Engebret Klype
4. Arne Moen
5. Nils Moen.

Brønn nr. 11. Olav Kolhus, gnr. 60, bnr. 1.

Avtale med Oslo Lysverker om å ordne vannforsyningen selv. Oslo Lysverker har betalt kr. 8.000,-.

Brønn nr. 16. Martin Sandanbråten, gnr. 58, bnr. 31.

Oslo Lysverker har gravd brønn og ledning. Til denne brønn er eier av brønn nr. 14, Ola Sandanbråten tilkoblet. Samlet grøftelengde ca. 280 m.

Brønn nr. 17. Halvor Bakkerud, gnr. 58, bnr. 46.

Oslo lysverker har gravd brønn (prøvebrønn) ca. 50 m ovenfor brønn nr. 13, eier Engebret Huse Gjerdebråten, gnr. 58 bnr. 49.

Brønn nr. 29, Rangvald Klype, gnr. 58, bnr. 28.

Denne brønn er like ved Sandåani, så Oslo Lysverker finner ingen grunn til å foreta noe arbeide da bekken antas å være uberørt av tunnelen.

Gudbrand Persmoen, gnr. 71, bnr. 80. Takst nr. 1300

Oslo Lysverker har gravd ledning til Nes Vannverk. Tidligere er der hentet vann i Rukkedøla for denne eiendom."

Under befarung 13/8 1965 (befaringsrettsbok s. 542) ble det av Kommuneadvokaten ved advokat Brustad protokollert påstand om at avgjørelse av samtlige brønnspørsmål skulle utstå til man har sett hvorvidt skade inntreer.

I rettsmøte 13. februar 1968 anførte kommuneadvokaten ved h.r.adv. Rømcke at spørsmålet om skade på brønner bør utstå. Han henviste videre til at forholdet til Nes Vannverk var ordnet ved frivillig overenskomst og for endel brønner i Rukkedalen var det utført visse tiltak m.v. (jfr. skjønnsforutsetningene dok. 1601).

Av partenes anførseler og prosedyre skal refereres følgende:

Kommuneadvokaten ved h.r.adv. Rømcke har anført at de generelle skjønnsforutsetninger også gjelder for Rukkedøla og henviser forøvrig til de spesielle skjønnsforutsetninger som er oppstilt vedrørende Rukkedøla.

H.r.adv. Rømcke bemerker at det under befarungen ble reist en rekke krav om tiltak da man ikke visste hvordan det ville bli med fløtningen, men da fløtningen nå kan gå som før så bestrider eksproprianten alle tiltakskrav som er knyttet til alternativ II. En del tiltakskrav er imidlertid ikke knyttet til alternativ II, men i alminnelighet blir også disse krav bestridt.

H.r.adv. Rømcke henviser til det fremlagte materiale særlig mappe AK, mappe X, og de fremlagte israpporter m.v.

Fra saksøkerens side blir det pekt på at en rekke skader allerede er erstattet under anleggsskjønnet.

H.r.adv. Rømcke bestrider kravet om terskler, det har liten betydning å anlegge terskler og bygging av slike terskler er forbundet med betydelige omkostninger.

Når det gjelder ekspropriasjon av fallrettighetene i Rukkedøla bemerker h.r.adv. Rømcke at ingen fall er ervervet for. Det blir hevdet at man må se på Rukkedøla som et sidevasdrag som føres inn i driftstunnelen for Nes kraftverk.

Saksøkeren anfører at det ikke skal betales for fall ovenfor Grasdok (der hvor inntaket ligger). Det blir i denne forbindelse bemerket at ved separat utbygning hadde det vært naturlig å legge dammen ved Grasdok.

H.r.adv. Rømcke er enig i at det her dreier seg om en regulering og da skal fallerstatningen tillegges 25%.

Videre anfører h.r.adv. Rømcke at det ikke kan betales særskilt for fiske og ulemper. Det må tas hensyn til hva konsesjonshaveren kunne ha vært villig til å betale, og det blir i denne forbindelse bemerket at O.L. hadde sine planer og da var det naturlig å ta inn Rukkedøla.

Det var således ikke mange kjøpere det kunne være tale om.

H.r.adv. Rømcke fremholder at fallerstatningen veksler ved de forskjellige skjønn.

Det blir sterkt fremholdt at man ikke må ta hensyn til verdien på ekspropriantens hånd og h.r.adv. Rømcke henviser til høyesterettsdom av 3/4 1967.

Det blir fra h.r.adv. Rømcke anført at det er en viss grense for hva en kjøper vil betale og derfor spiller det mindre rolle enten man opererer med en fallpris med eller uten fiskeerstatning og ulempe, for kjøperen spiller det ingen rolle hva det blir kalt, hovedsaken er at man ikke overskrider det beløp en eventuell kjøper er villig til å gi. En eventuell fiskeerstatning må derfor influere på fallrettsprisen.

H.r.adv. Rømcke henviser til fallrettskjønnet vedrørende Hemsila og mener at det naturlige sammenligningsgrunnlag for Rukkedøla må være Ruståni.

Det blir fremholdt at salgsmulighetene for fall i Rukkedøla ikke kan sammenlignes med hovedelven.

H.r.adv. Rømcke bestrider at det er rettslig adgang til å pålegge O.L. å bygge terskler i Rukkedøla. Det er ikke pålagt i konsesjonsvilkårene og kan ikke sies å være i bygdefolkets interesse.

H.r.adv. Rømcke har anført at renter neppe bør tilkjennes før vannet tas da det ikke er skjedd noe inngrep før.

Eksproprianten anfører at da fløtningen kan gå som før så bestrides alle tiltakskrav som har tilknytning til alternativ II.

Høyesterettsadvokat Rømcke har nedlagt påstand om at skjønnet fremmes.

De saksøkte ved høyesterettsadvokat Bjørn Eggen har anført at når det gjelder fallerstatningen må der fastslås etter hvilke bestemmelser det skal eksproprieres, og det blir anført at det i konsesjonssøknaden er søkt om regulering og det vises til Stortingsproposisjon nr. 40 1961-62 side 2.

Hvis det eksproprieres etter reguleringsloven skal det betales 25% i tillegg til erstatningene. Videre anfører h.r.adv. Eggen at alle fall nedenfor Grasdok selvsagt må erstattes.

Når det gjelder fall ovenfor Grasdok må det bero på om og i hvilken utstrekning Rukkedøla kunne ha vært utbygget separat.

Fløtningsvannet. H.r.adv. Eggen fremkaster spørsmålet om hvorvidt det skal gis fradrag i fallerstatningene fordi O.L. er villig til å avgi fløtningsvann.

H.r.adv. Eggen bemerker i denne forbindelse at O.L. ønsker å disponere hele vannføringen hvis fløtningen nedlegges og det blir fra h.r.adv. Eggen sterkt fremholdt at det må betales for full vannføring.

Beregningsprinsippene. H.r.adv. Eggen mener at eventuell tvil må komme grunneierne til gode. Det er alltid høyeste verdi som skal legges til grunn.

H.r.adv. Eggen fremkaster spørsmål om hvorfor O.L. har lagt ut 9 mill. kroner for å ta inn Rukkedøla hvis elven er så verdiløs som anført fra O.L.

Når det gjelder sommerkraft eller vinterkraft henviser h.r.adv. Eggen til Ræstads utredning s. 5.

I vannfattige år vil vannet fra Rukkedøla spare tapping av de øvrige magasiner.

Det blir fremholdt fra h.r.adv. Eggen at hvis O.L. ikke hadde hatt ekspropriasjonstillatelse så måtte man forhandlet seg frem til et resultat.

H.r.adv. Eggen anfører at ved takseringen må man ta hensyn til prisstigningen.

Det viste seg å være uenighet mellom overingeniør Mortensen og sivilingeniør Sværen om beregning av fallerstatningen. I denne forbindelse bemerket h.r.adv. Eggen at man ikke kan regne på to forskjellige måter. Da grunneieren skal ha høyeste erstatning kommer man frem til Sværens resultat og den måte han regner på.

H.r.adv. Eggen henviser til en artikkel i Elektroteknisk tidskrift for 15/12-67 skrevet av utbygningssjef Vestad.

H.r.adv. Eggen har så gitt en utredning angående utbyggingsomkostningene for de forskjellige kraftstasjoner i Hallingdal.

Det blir fra h.r.adv. Eggen anført at fallstrekninger er mangelvare på Østlandet og det lønner seg å bygge ut dyre fall.

Når det gjelder skader og ulemper nevner h.r.adv. Eggen at mulighetene for å anlegge vanningsanlegg nå blir borte. Videre blir det påpekt at flere takstnumre blir utsatt for uttørring av jord og han henviser til de jordbrukskyndiges utredning.

Høyesterettsadvokat Eggen har nedlagt slik

Påstand:

1. Mine parter tilkjennes full erstatning pluss 25% samt saksomkostninger herunder til teknisk bistand samt godtgjørelse til grunneiernes tillitsmenn.
2. Rente av de tilkjente erstatninger med 5% fra forhåndstillatelsen eventuelt tidligere tidspunkt når eiendommen blir tatt i bruk. —
3. I skjønnsforutsetningenes pkt. 4 gjøres den endring at siste setning utgår og erstattes med: Eksproprianten bestrider eventuelle utgifter til vannavgift o.l.
4. Eksproprianten pålegges som tiltak å tildanne holer o.l. i det tørrelagte vassdrag av hensyn til vatning av dyr og brannslukning.

Høyesterettsadvokat Eggen tok forbehold om tilleggserstatning hvis de saksøkte påføres skade eller ulempe p.g.a. reguleringen eller utbygningen ved den fortsatte fløtning.

Høyesterettsadvokat Ødegård har særlig behandlet det såkalte "både og prinsippet", altså hvorvidt det skal gis erstatning både for fall, fiske og ulemper.

H.r.adv. Ødegård mener at hjemmelen for inngrepet må være reguleringsloven, og da skal der tillegges 25%, og det må være adgang til å pålegge tiltak.

H.r.adv. Ødegård presiserer at ved vurderingen av fallrettighetene må man legge til grunn verdien på eierens hånd og det må bli enten omsetningsverdien eller bruksverdien.

Det blir henvist til at i Hemsedal er det tatt forbehold om fløtning og da har man brutt det prinsipp at det ikke skal betales for skader og ulemper.

H.r.adv. Ødegård peker på at det er blitt hevdet at høyesterettsdommen av 3/4-67 skulle være et præjudikat.

Dette mener h.r.adv. Ødegård er uriktig og peker på at dommen er avsagt under dissens og at det ble anført at når det gjelder skade på brønner og vannforsyning så ville det være helt urimelig om der ikke skulle gis erstatning for slike skader.

Det ble hevdet at dommen av 3/4-67 er en konkret avgjørelse og intet annet, og det ble pekt på at en dom av 22/4-67 står i strid med dommen av 3/4-67.

H.r.adv. Ødegård mener at man må se hen til hvordan kjøper og selger idag ville ha ordnet seg.

I virkeligheten er dette et skjønsspørsmål. I siste 10-12 år har det vært solgt fallrettigheter med "både og".

Man må spørre seg hva ville grunneierne ha forlangt for fallrettigheter i Rukkedøla. Man må anta at de sikkert også ville ha forbeholdt seg erstatning for fiske. Man må spørre hva fallprisen ville blitt og h.r.adv. Ødegård mener at en eventuell kjøper ville ha betalt like meget selv om det skulle betales særskilt for fiske. H.r.adv. Ødegård fremholder at man må søke å finne frem til den avtale som det må antas partene ville ha inngått.

Det blir fremholdt at det er omsetningsverdien som må legges til grunn og da må man se forholdene konkret.

Det er på bakgrunn av den senere tids rettsutvikling man må se "både og". Man må se på Rukkedøla i det åpne marked.

H.r.adv. Ødegård anfører at falleierne jo også har adgang til å søke konsesjon for utbygging, men da må riktignok konsesjonssøkerne eie minst 50% av fallrettighetene.

Til slutt henviser h.r.adv. Ødegård til sitt prosesskrift av 12/2 1968 og det der anførte.

H.r.adv. Ødegård har nedlagt samme påstand som h.r.adv. Eggen.

Høyesterettsadvokat Nicolay Berg har fremlagt et prosesskrift av 9/2 1968 og viser til det der anførte.

Når det gjelder fiske påberoper h.r.adv. Berg de fiskerisakkyndiges utredning.

H.r.adv. Berg har særlig behandlet takstnr. 1197 med krav om at O.L. blir pålagt å bygge terskler i Rukkedøla. Det blir anført at det om sommeren blir svært lite vann og at det blir meget stygt med det tørre elveleie.

H.r.adv. Berg mener at det må bli flere små terskler og O.L. må pålegges å vedlikeholde tersklene. Det at O.L. har oppstilt skjønnsforutsetninger som kan gjøre at det kan bli vanskelig med vedlikehold av terskler får bli O.L. sin egen sak da O.L. må ta konsekvensen av de oppstilte skjønnsforutsetninger.

H.r.adv. Berg mener at det fremsatte tiltakskrav er meget berettiget og beskjedent, og de som bor langs det tørrlagte elveleie må ha krav på at der bygges terskler. Det er rimelig at O.L. må finne seg i å avbøte disse store skader.

Hjemmelen for å pålegge tiltak om terskler finner h.r.adv. Berg i konsesjonsbe-
tingelsene pkt. 11 om tiltak i bygdefolkets interesser.

H.r.adv. Berg slutter seg forøvrig til de betraktninger og anførsler som h.r.adv. Eggen og Ødegård er fremkommet med.

Det er fra h.r.adv. Berg blitt påstått at Nes kommune skulle tilkomme erstatninger for fallrettigheter hos takstnr. 1130, 1186, 1220, 1227 og 1245 og har krevet at disse erstatninger blir deponert. Dette spørsmål vil bli nærmere belyst ved de respektive takstnr.

H.r.adv. Berg nedlegger samme påstand som h.r.adv. Eggen og Ødegård.

Skjønnsrettens bemerkninger.

Det er fra partenes side fremlagt et ganske utførlig materiale, således en utredning av 31/1 1968 fra sivilingeniør Erik Ræstad ved sivilingeniør Alv Sværen og utredning fra O.L. angående vurdering av fallrettighetene i Rukkedøla.

Det foreligger utredning fra direktør dr. agr. Aa. Løddesøl og konsulent Haakon Graffer angående skade på jord.

Videre er der fremlagt utredning av 20/12 1967 fra fiskerikonsulent Per Aass om fisket i Rukkedøla og overføringens virkning på dette. De fiskerisakkyndige Per Aass og Kjell W. Jensen har dessuten møtt i retten og avgitt forklaring.

Samtlige grunneiere har møtt med prosessfullmektig, men har også i stor utstrekning selv møtt og avgitt forklaring.

Det er advokat Aarstad, Nesbyen som har møtt for de fleste av grunneierne i Rukkedalen, men på grunn av sykdom kunne ikke advokat Aarstad møte under den avsluttende prosedyre. H.r.adv. Eggen møtte på hans vegne.

Det gjøres oppmerksom på at takstnumrene 1191, 1192, 1193, 1198, 1199, 1200 og 1203 ikke blir medtatt under denne avhjemling, men blir medtatt ved avhjemling for hovedelven.

Skjønnsretten skal bemerke at hjemmelen for ekspropriasjonen finnes i Kgl. resolusjon av 20/7 1962.

Skjønnsretten legger de oppstilte skjønnsforutsetninger til grunn for sine avgjørelser.

Skjønnsretten vil i tilknytning hertil bemerke at man ikke har medtatt i skjønnet eventuelle skader og ulemper som måtte oppstå hvis der på vinterstid skulle bli nødvendig å stenge tunnelen fra Grasdok til Nes kraftverk slik at man måtte la vannet gå i det gamle elveleie. Slike eventuelle skader og ulemper forutsettes oppgjort for hver gang det måtte inntreffe.

Utgangspunktet ved beregning av erstatningene er at de saksøkte skal ha full erstatning i henhold til grunnlovens § 105. Erstatningene kan ydes enten i form av pengeerstatning eller i form av tiltak.

Hjemmelen for tiltak må finnes i konsesjonsvilkårene eller reguleringsloven.

Ingen har krav på mer enn full erstatning og det skal i denne forbindelse presiseres at det er den påførte skade eller ulempe som er gjenstand for erstatning. Det skal ikke tas hensyn til verdien på ekspropriantens hånd.

Det ble under befaringen oppstillet alternativer enten med fløtning eller uten fløtning, men ved den avsluttende prosedyre oppstilte O.L. som skjønnsforutsetning at det i tilfelle fløtning vil bli avgitt nødvendig fløtningsvann.

Det er altså det såkalte alternativ I som er valgt.

Det blir således ikke gitt noen erstatning for alternativ II., og det kan heller ikke gis noget pålegg om tiltak etter dette alternativ.

Det er for mange takstnr. krevd erstatning for skjemt utseende, men skjønnsretten vil som regel ikke tilkjenne erstatning i denne forbindelse bortsett fra de takstnummer hvor forholdet medfører redusert salgsverdi av en eiendom eller hvor det må antas at en eiendom blir påført økonomisk skade. Det skal i denne forbindelse bemerkes at det bare er økonomisk skade som erstattes.

Når det i denne forbindelse gjelder takstnummer 1197 har skjønnsretten ikke funnet å kunne pålegge tiltak med terskler, slik som påstått. Med det forholdsvis sterke fall Rukkedøla har i sitt nederste, konsentrerte løp gjennom Nesbyen tør det være tvilsomt om terskler er det mest hensiktsmessige. Imidlertid er Nes kommune i denne forbindelse tilkjent et bidrag til arbeider for å motvirke virkningene av at elva blir mer eller mindre tørrlagt. Forresten er det vel så at vassføringen i Rukkedøla også før kunne være sterkt redusert i tørketider.

Tidspunktet for forfall av erstatninger bestemmes generelt til det tidspunkt da forhåndssamtykke ble gitt, nemlig 28/7 1967, idet det er enighet mellom partene om dette.

Erstatning for skader ved inngrep som måtte være foretatt på et tidligere tidspunkt vil bli tilkjent fra dette tidspunkt.

Fallerstatninger.

Ved dette skjønn er det vel fallrettighetene som representerer de største verdier som skal erstattes.

Det er krevd erstatning for fall ovenfor inntaket ved Grasdok.

Skjønnsretten finner imidlertid ikke å kunne tilkjenne erstatning for disse fall. Det må antas at inntaket også før en eventuell separat utbygging av Rukkedøla måtte ha vært lagt ved eller i nærheten av Grasdok, (se nedenstående utredning).

Som nevnt før foreligger en utredning av 31/1 1968 fra sivilingeniør Ræstad ved sivilingeniør Sværen.

Om mulighetene for separat utbygging av Rukkedøla er bl.a. anført:

"De topografiske forhold ligger bra tilrette for utbygging av Rukkedøla i egen kraftstasjon med inntak omtrent ved nåværende overføringssted. Imidlertid er magasineringmulighetene i vassdraget så begrenset at kraftverket for en stor del ville produsere sommerkraft".

En nærmere vurdering av reguleringsmulighetene er konkludert med:

"Det synes etter dette på det rene at fallene i Rukkedøla vil oppnå sin høyeste verdi basert på den utnyttelse i Nes kraftverk som Oslo Lysverker gjennomfører".

Etter en beskrivelse av Nes kraftverk er det om Rukkedølas utnyttelse der videre anført:

"I foranstående beskrivelse av Nes kraftverk har vi vurdert reguleringsprosenten til 90% for alt tilløp til Nes kraftverk. Når det gjelder Rukkedøla vil imidlertid endel ekstra vann tapes p.g.a. manglende kapasitet i overføringstunnelen. Dette tap utgjør en så liten andel av totaltilløpet til Nes kraftverk at det får uvesentlig innvirkning på beregningen av reguleringsprosenten.

For Rukkedøla beregnes derfor først flomtapet og deretter regnes 90% utnyttelse av resten.

Overføringskapasiteten for tunnelen fra Rukkedøla til Nes kraftverk er oppgitt til 12 m³/s. Dette er 3,25 ganger middelavløpet fra Rukkedøla på 3,70 m³/s. Ved større vassføringer enn 3,25 ganger middelavløpet vil det gå flomvann nedover Rukkedøla.

Ved de største vassføringer ville endel av vannet i alle fall ha gått tapt, idet avløpet fra feltet nedenfor magasinene overstiger stasjonens kapasitet.

Vi beregner naturhestekraftantallet for Rukkedøla bare ut fra elvas tilskudd til den

regulerte vassføring i stasjonen. D.v.s. at alt tilløp fra feltet nedenfor magasinene som overstiger regulert vassføring fra hele feltet (pluss pålagt slipping av en ekstra sommervassføring i Hallingdalselva) regnes å ville gå tapt under enhver omstendighet. Under denne forutsetning finner vi at det ekstra vanntap som overføringstunnelen bevirker utgjør omkring 6 mill.m³ pr. år.

Rukkedølas tilskudd til den regulerte vassføring i Nes Kraftverk blir:

$$0,90 \times (116-6)/31,5 = 3,15 \text{ m}^3/\text{s}$$

Dette gir i naturhestekrefter:

$$13,33 \times 3,15 = 42,0 \text{ nat. Hk. pr. fallm. } 1/1 \text{ elv.}$$

Vi har fått opplyst at det kan bli nødvendig å slippe fløtningsvann i Rukkedøla. Men vi antar at også de fallrettigheter som fløtningsvannet utgjør skal erverves slik at også dette vann kan utnyttes hvis f.eks. fløtningen skulle opphøre. Vi skal likevel beregne hvor stor ytelse fløtningsvannet representerer.

Under fløtningen regner vi med at Rukkedøla har en vassføring som overstiger overføringstunnelens kapasitet. I hele den periode fløtningen pågår kunne altså ha vært overført 12 m³/S. Vi regner at fløtningen tar 8 døgn.

$$\text{Tapt vannmengde p.g.a. fløtning: } 0,0864 \times 8 \times 12 = 8,3 \text{ mill. m}^3.$$

$$\text{Tap i regulert vassføring blir: } 0,90 \times 8,3/31,5 = 0,24 \text{ m}^3/\text{s}.$$

$$\text{Dette gir i naturhestekrefter: } 13,33 \times 0,24 = 3,2 \text{ nat. Hk. pr. fallm. } 1/1 \text{ elv.}''$$

Ovenstående utredning er vedlagt en rekke bilag, således utskrifter av rettsbøker og salgskontrakter.

Oslo Lysverker ved overingeniør Mortensen fremkom under det avsluttende prosedyremøte med utredning om fallverdien i Rukkedøla. Denne utredning er senere fremlagt skriftlig med kommuneadvokatens prosesskrift av 12/3 1968.

Det er i denne utredning vurdert forskjellige alternativer for utnyttelse av Rukkedøla, hvorav det siste — alt. D. er basert på utnyttelse i Nes kraftverk.

''Alternativ D.

Med de maskininstallasjoner som er valgt i Nes kraftverk (250 MW) vil vannforbruket ved maks. belastning være 110 m³/sek. Såfremt summen av avløpet fra de uregulerte felter som tas inn i tilløpstunnelen til Nes kraftverk er større enn maksimalforbruket i Nes kraftverk pluss det som skal slippes forbi inntaksdammen i Strandefjorden i.h.t. konsesjonspålegg, oppstår det flomtap. Det er om våren og forsommeren under snøavsmeltingen flomtap vanligvis oppstår. På denne tid av året skjer magasineringen i fjellet og magasininkraftverkene HoI I. og Usta står. Nes kraftverk kjører da med tilsig fra følgende felter:

1. Uregulert felt nedenfor magasinfeltene i fjellet ned til Strandefjorden i Ål inkl. Kula og Kvinda.
2. Ridøla.
3. Dokkelvi.
4. Rukkedøla.
5. Votna.
6. Lya.

Som nevnt oppstår det flomtap når avløpet fra nevnte felter overstiger Q max i stasjonen pluss pålagt slipping forbi Strandefjorddammen, ialt 110 m³/sek. pluss 10 m³/sek = 120 m³/sek.

Når det gjelder å finne ut hvordan denne vannføring skal fordeles på de enkelte felter, må det skje en ''prioritering'' idet man tar hensyn til delfeltenes spesifikke avløp og omkostningene med å bringe delfeltenes avløp inn i tilløpstunnelen til kraftverket. Angående avløpet fra felt 1 — uregulert felt ned til inntak Strandefjord — er omkostningene lik null, idet inntak og tilløpstunnel er dimensjonert for vinterkraftproduksjon. For de øvrige felter vil omkostningene være forskjellige for innføring i tilløpstunnelen, — beskjedne når det gjelder Ridøla og Dokkelvi, dyrere for de øvrige felter p.g.a. relativt lange overføringstunneler.

På grunnlag av ovennevnte betraktninger har man funnet det riktig å dimensjonere tunnelen fra Rukkedøla til Nes kraftverk for en maksimal overføringskapasitet på 12 m³/sek. Med denne overføringskapasitet og den "prioritering" som er lagt til grunn for innføring av sideelevene har O.L. beregnet at i et medianår kan 79 mill. m³ av Rukkedølas og Skjervenånis samlede avløp ned til de respektive inntaksdammer (116 mill. m³) bli overført og nytt til kraftproduksjon i Nes kraftverk. Det er da tatt hensyn til at inter vann ledes inn i overføringstunnelen i den tiden fløtningen i Rukkedøla pågår.

Den overførte vannmengde gir en jevn vannføring fordelt over hele året:

$$Q = 79/31,5 = 2,50 \text{ m}^3/\text{s}$$

hvilket gir en fallferdi

$$2,50 \times 13,33 = 33,4 \text{ "nat.hk"}/\text{fallmeter.}$$

Denne fallferdi gjelder fra sammenløpet mellom Rukkedøla og Skjervenåni på kote 397 til Rukkedølas utløp i Hallingdalselven på kote 151,82. På strekningen ovenfor sammenløpet opp til de respektive inntaksdammer fordeles fallverdien med 80% på Rukkedøla og 20% på Skjervenåni (26,72 resp. 6,68 "nat.hk"/fallmeter.)

Inntaksdammene i Rukkedøla og Skjervenåni, sjaktene og overføringstunnelen til Nes kraftverk koster ialt 8 mill. kr. Hertil kommer 1 mill. kr. i erstatning til Nesbyen Vannverk. Overføringen koster dermed 9 mill. kr. ekskl. erstatning til grunneierne. Utbyggingsprisen for overføringen når man ser bort fra andel i kraftverket:

$$(9 \text{ mill. kr.} \times 100)/(79 \text{ mill. m}^3 \times 0,66 \text{ kWh/m}^3) = 17,4 \text{ øre/kWh.}$$

Faktoren 0,66 er kraftverkets "vannfaktor", d.v.s. 1 m³ vann som går gjennom kraftverket gir en produksjon på 0,66 kWh."

Skjønnsretten skal bemerke at det vel er tvilsomt om Rukkedøla f.t. er økonomisk utbyggbar, og i alle fall må det være på det rene at den som kraftkilde har sin største verdi som ledd i et større kraftkompleks og da Nes kraftverk.

Når det gjelder vurderingen av denne verdi er det en viss forskjell mellom Sværens og O.L.'s betraktning. Som det fremgår av det som er referert foran regner siv.ing. Sværen med en kraftmengde på 42 nat. hk. pr. fallmeter 1/1 elv (uten fradrag av fløtningstvann), mens O.L. regner med 33,4 nat. hk. (med fradrag av fløtningstvann).

Denne forskjell ligger i at siv.ing. Sværen lar Rukkedøla gå inn i det kraftkompleks som Nes kraftverk utgjør uten "prioritering" av de enkelte felt som tas inn, mens O.L. på sin side har foretatt en slik "prioritering". Begge regner med at overføringstunnelens kapasitet er begrenset til 12 m³ pr. sek. og at Nes kraftverk ikke kan bruke mer enn 110 m³/sek. (pluss det som slippes over Strandefjorddammen i henhold til konsesjonen..)

Etter de fremlagte spesielle skjønnsforutsetninger, alt. I. skal der avgis tilstrekkelig fløtningstvann.

Skjønnsretten finner at dette må tas i betraktning ved ansettelsen av fallverdien i Rukkedøla, hva som nevnt foran også O.L. har gjort.

Sivilingeniør Sværen har på sin side ikke gjort noe slikt fradrag, men beregnet det på grunnlag av en fløtningstid på 8 døgn og at overføring gjennom tunnelen ikke kan påregnes i dette tidsrom. Han kommer da til at fløtningstvannkvantum på 8,3 mill.m³.

Skjønnsretten finner for sin del at dette kvantum synes unødig høyt, idet det som regel neppe er nødvendig å bruke 8 døgn og det synes unødvendig å holde overføringstunnelen stengt 24 timer i døgnet av hensyn til fløtningen.

Det er vel nærmest "skvalpefløtning" med damslipp det er tale om her og da med få timers fløtning pr. døgn. Ved samarbeide mellom Nes kraftverk og fløtningens daglige ledelse skulle vel dette kunne utnyttes, slik at overføringstunnelen for en del kan ta inn det vann som går i Rukkedøla når det ikke foregår damslipp.

Skjønnsretten har for sin del gått ut fra at den ytelse Rukkedøla kunne gi ved

separat utbygging for en vesentlig del ville bli sommerkraft, og at denne ved utnyttelse i Nes kraftverk i en viss grad vil bli omdannet til vinterkraft.

Hjemmelen for å ekspropriere fallrettighetene i Rukkedøla må søkes i reguleringslovens bestemmelser og da skal det tillegges 25% til erstatningene.

Under vurderingen har man også tatt hensyn til hva som er betalt for fall i lignende vassdrag enten ved salg eller ved ekspropriasjon, og også til prisstigningen.

Skjønnsretten har på grunnlag av det materiale som er den forelagt skjønsmessig vurdert verdien av fallet i Rukkedøla til 870,- kroner pr. fallm. hel elv.

For de enkelte takstnr. er det regnet med ensidig elv.

Ovenfor sammenløpet av Rukkedøla og Skjervenåni blir denne verdi å fordele med 80% på Rukkedøla og 20% på Skjervenåni.

”Både og prinsippet”.

Som det fremgår av referatet fra prosedyren har h.r.adv. Ødegård hevdet at ved siden av fallerstatningene også skal betales erstatning for skade på fiske og for ulemper. Skjønnsretten kan ikke være enig heri. Det er helt ugjørlig å kunne slutte seg til hva partene ved frivillig overenskomst kunne ha kommet til, og det er ikke i Rukkedøla solgt noen fallrettigheter som kan gi noen veiledning.

Skjønnsretten kan ikke se at prinsippet i høyesterettsdommen av 3/4 1967 er røkket ved senere rettsavgjørelser.

Skjønnsretten har generelt fastsatt en fallerstatning som inkluderer erstatning for skader og ulemper. Noen takstnr. er dog tilkjent erstatning for jordskade i tillegg til fallerstatningen.

Når det gjelder vannforsyningen har O.L. allerede utført tiltak eller gitt pengebidrag til flere brønnanlegg. Forøvrig er brønnspørsmålet utsatt. Forsåvidt angår bestående vanningsanlegg henvises til pkt. 4 i skjønnsforutsetninger fremlagt 16/2 1968.

Ved vurderingen av fisket, som således ikke blir særskilt erstattet, har retten bygget på de sakkyndiges utredninger og regner med at fisket i Rukkedøla nedenfor Grasdok blir bortimot totalskadd.

Når det gjelder gjærdespørsmålet antar retten at eventuelle økte ulemper vil bli beskjedne da terrengforholdene på lange strekninger langs Rukkedøla er slike at elven heller ikke kan passeres av beitedyr etter tørleggingen. I de tilfelle saksøkte – uten å ha fallrett – har ulemper med dyr på beite ved at elven ikke lenger hindrer overgang vil erstatning bli gitt.

Ved fastsettelsen av erstatningen har retten funnet omsetningsverdien av fallretten som regel er større enn erstatning for skader og ulemper. Omsetningsverdien er derfor lagt til grunn ved fastsettelse av erstatningene.

Høyeste verdi. Det er alltid den høyeste verdi som må legges til grunn ved takseringen. Dette fører til at hvis man ved et eller annet takstnr. finner at erstatningen for fiske er større enn fallerstatningen blir det gitt erstatning for fiske istedenfor for fallrettigheter.

Ved vurderingen blir det ikke tatt hensyn til de store skatter avgifter og fond m.v. som er pålagt eksproprianten å utrede til de forskjellige kommuner.

Erstatningene med tillegg av 25% gis som årlige beløp hvis disse utgjør kr. 50,- eller mere. Mindre erstatninger gis som engangsbeløp.

De årlige erstatninger løper og engangserstatningene forrentes fra det tidspunkt forhåndstillatelse er gitt – 28/7 1967 – eventuelt fra det tidspunkt inngrep er gjort. Renten settes til 5% p.a. Ved takseringen legges dagens priser til grunn. Det bemerkes at det ved enkelte takstnr. kan bli nødvendig med spesielle premisser.

Under henvisning til ovenstående generelle betraktninger ble det deretter avsagt følgende

TAKSTER:

Takstnr. III7 i Nes. Det fremsatte tiltakskrav kan ikke tas til følge da alternativ I er valgt, og da det i henhold til skjønnsforutsetningene vil bli avgitt fløtningsvann oppstår ingen skade som følge av reguleringen.

Takstnr. 1118 i Nes. Gnr. 58, bnr. 117 og 118, gnr. 61 bnr. 3 og 18, gnr. 62 bnr. 5 og 11, gnr. 53 bnr. 17, gnr. 56 bnr. 13 og 21, gnr. 65 bnr. 8 og 13, gnr. 66 bnr. 2, 6 og 10, gnr. 86 bnr. 11, gnr. 54 bnr. 89 og 90 samt gnr. 76 bnr. 96, Rukkedalsskogene. Eiere: Otto K. Rømcke, Drammen 1/3 og fru Louise Rømcke Brodersens dødsbo v/overlege Nils Henrik Brodersen, Kristiansand sykehus og Oluf Brodersen, Bergsstien, Drammen for 2/3.

Da alternativ I er valgt vil det som følge av reguleringen ikke oppstå skade eller ulempe for skogdriften.

Årlig erstatning for fallrett (20,2 m.)	kr. 281,18
+ 25%	kr. 70,30
	Tilsammen <u>kr. 351,48</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Det er tvist mellom dette takstnr. og takstnr. 1205 Ragnv. Klype angående eiendomsretten til 1,75 fallmeter.

Årlig erstatning for fallrett (1,75 m.)	kr. 24,36
+ 25%	kr. 6,09
	Tilsammen <u>kr. 30,45</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Forsåvidt angår erstatningen for de omtvistede 1,75 fallmeter blir pengene å deponere i Nes Prestegjelds Sparebank.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1119 i Nes. Fløtningsretten i Rukkedalselven.

Eiere: Otto K. Rømcke, Drammen for 1/3 og fru Rømcke Brodersens dødsbo for 2/3. Det bemerkes at det er flere som gjør krav på å eie fløtningsretten, men det har ingen interesse å redegjøre herfor, da det ikke blir ydet nogen erstatning.

Skjønnsretten finner ikke at der blir noe innteksttap på grunn av fordyret fløtning som følge av reguleringen da fløtningen i henhold til skjønnsforutsetningene kan gå som før.

Erstatning: 0

Takstnr. 1120 i Nes. gnr. 78 bnr. 5, gnr. 54 bnr. 59, Nes Mølle.

Eiere: Berit Høva, Karl Hajem, Hanna Mathismoen og Knut Langslet.

Det bemerkes at det mellom eksproprianten og Nes Mølle er inngått en overenskomst hvoretter det bare er krav om erstatning for fall i Rukkedøla som skal behandles av skjønnsretten, — se befaringsbok side 776.

Årlig erstatning for fall (33,61 m.)	kr. 584,81
+25%	kr. 146,20
	Tilsammen <u>kr. 731,01</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Angående omtvistet beløp se takstnr. 1121.

Takstnr. 1121 i Nes, gnr. 54 bnr. 9 Nes Mølle, Omtvistet mellom takstnr. 1120 og Bernhard Tandberg som eier av takstnr. 1130.

Årlig erstatning for fallrett (6,41 m.)	kr. 111,53
+25%	kr. 27,88
	Tilsammen <u>kr. 139,41</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Da det er tvist om eiendomsretten blir pengene å deponere i Nes Prestegjelds Sparebank.

Takstnr. 1122 i Nes, gnr. 54 bnr. 86 Bringeskogen, gnr. 52 bnr. 14 Bruvollen, gnr. 54 bnr. 56 Espeseth skog og gnr. 73 bnr. 11 Myking seterskog.

Eier: Endre Høva.

Engangserstatning for fall (1,29 m.) ..... kr. 561,15
 +25% ..... kr. 140,29

Tilsammen kr. 701,44

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Da alternativ I er valgt vil det som følge av reguleringen ikke oppstå skade eller ulempe for tømmerdriften.

Se forøvrig takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1123 i Nes, gnr. 74 bnr. 5 Sveinskogen.

Eiere: Endre Høva og Johan Stensrud.

Årlig erstatning for fallrett (9,04 m.) ..... kr. 157,30
 +25% ..... kr. 39,33

Tilsammen kr. 196,63

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Da alternativ I er valgt vil det som følge av reguleringen ikke oppstå skade eller ulemper for tømmerdriften.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1124 i Nes. Tiltakskrav, se befaringsboken side 481.

Da alternativ I er valgt vil det som følge av reguleringen ikke oppstå skade eller ulemper for tømmerdrift.

Erstatning: 0

Takstnr. 1125 i Nes, Rensla kvern på Tamburplass gnr. 54 bnr. 6.

Eiere: Hallgrim Merødningen og Knut Gudbrandsrud.

Det er krevd erstatning for kvernrett på takstnr. 1284 gnr. 54 bnr. 6, Tamburplass. Etter de opplysninger som foreligger om den slags rettighet i andenmanns fall, har retten antatt at det er en bruksrett som er beregnet til å utnytte det nødvendige vann til driften av vedkommende kvern og at rettighetshaveren ikke har rett til å nytte vannet på annet vis, som f.eks. til kraft produksjon for andre formål.

Det er opplyst at driften av kvernen forlengst er opphørt. Dette ser rettens flertall som et uttrykk for at kvernen har utspilt sin rolle og ikke lenger er økonomisk drivverdig da korntrygden godtgjøres kun når malingen er foretatt på møller godkjent av staten.

Rettens flertall finner ikke å kunne ta kravet til følge.

Rettens mindretall – rettens formann – mener at man ikke helt kan se bort fra at kvernretten har en viss verdi selv om det fortiden neppe er praktisk å sette opp en kvern, men da han er i mindretall finner rettens formann det unødvendig å gå nærmere inn herpå.

Erstatning: 0

Takstnr. 1126 i Nes, gnr. 75 bnr. 3 Nystuen og gnr. 78 bnr. 47 og 48 Raskestuen og Sjøheim.

Eier: Eivind Tandberg, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (3,00 m.) ..... kr. 52,20
 +25% ..... kr. 13,05

Tilsammen kr. 65,25

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Se forøvrig takstnr. 1197.

Takstnr. 1127 i Nes, Tandbergskogene i Rukkedalen.

Eiere: Eivind Tandberg 2/10, Helga Svestad 2/10, Per Børtnes 2/10, Gunvor Devik 1/10, Sidsel Blakstad 1/10, Bjørg Sørum 1/10 og Ingeborg Eks dødsbo 1/10.

Erstatning gis ikke for fall da takstnummeret ikke har fall nedenfor Grasdok. Da alternativ I er valgt vil der som følge av reguleringen ikke oppstå skade eller ulemper for tømmerdriften.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1128 i Nes, gnr. 56 bnr. 26 Haugaskog.

Eiere: Helga Gulsvik og Ole Rustand.

Årlig erstatning for fallrett

i Skjervåni (68,02 m.)

i Rukkedøla (33,17 m.)

Tilsammen ..... kr. 698,44

+25% ..... kr. 174,61

Tilsammen kr. 873,05

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Forøvrig ingen erstatning.

Da alternativ I er valgt vil der som følge av reguleringen ikke oppstå skader eller ulemper for tømmerdriften, dog se takstnr. 1187 angående velteplass og takstnr. 1206 om vei og takstnr. 1285 om utslagsplass.

Skjønnsmann Knut Am. Gulsvik var inhabil ved dette takstnummer og varamann Nils Dokken tiltrådte i hans sted.

Takstnr. 1129 i Nes, s, gnr. 71, bnr. 17, Lyseren.

Eier: Helga Gulsvik, Nesbyen.

Erstatning bortfaller da alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Skjønnsmann Knut Am. Gulsvik var inhabil ved dette takstnr. og varamann Nils Dokken tiltrådte i hans sted.

Takstnr. 1129 B. i Nes, gnr. 71, bnr. 20, Eivindslie.

Eier: Sissel Øverland, Bekkeveien 6 B, Blommenholm.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1130 i Nes, gnr. 71 bnr. 1 Arnegård, gnr. 53 bnr. 21 Teterud skog, gnr. 74 bnr. 17 Liaset, gnr. 41 bnr. 9 Kvarteigfallet.

Eier: Bernhard Tandberg, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (32,21 m.) ..... kr. 560,45

+25% ..... kr. 140,11

Tilsammen kr. 700,56

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Angående omtvistet fall på 6,41 m se takstnr. 1121.

Videre henvises til takst nr. 1131 og takst nr. 1132. Det gis ikke erstatning for fall ovenfor Grasdok, se premissene.

Som det fremgår av takstnr. 1201 gjør Nes kommune krav i forbindelse med Bernhard Tandbergs fallrettigheter og krever erstatningen deponert. Imidlertid finner skjønnretten at Nes kommune ikke har sannsynliggjort kravet og derfor ikke å kunne pålegge deponering.

Erstatningen blir derfor å utbetale til Bernhard Tandberg.

Da alternativ I er valgt vil det som følge av reguleringen ikke oppstå skader eller ulemper ved tømmerdriften.

Takstnr. 1131 i Nes, Under gnr. 71 bnr. 1, Fossetomt.

Eier: Bernhard Tandberg m.fl., Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (25,63 m.) ..... kr. 445,96

+ 25% ..... kr. 111,49

Tilsammen kr. 557,45

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Det er på det rene at Bernhard Tandberg har 109 7/12 løbel av 200 1/6 løbel.

Utbetaling til de øvrige interesserte kan skje etter oppgave fra advokat Aarstad.

Takstnr. 1132 i Nes. Del av gnr. 74 bnr. 5, Sveinskogen fossefall.

Eier: Bernhard Tandberg 1/2 og Sidsel og Johan Stensrud 1/2.

Årlig erstatning for fallrett (22,77 m.) ..... kr. 396,20

+ 25% ..... kr. 99,05

Tilsammen kr. 495,25

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Takstnr. 1133 i Nes. Tiltaksveg på Grytåsen.

Bortfaller da alternativ I er valgt.

Takstnr. 1134 i Nes. gnr. 56 bnr. 10 Rukke.

Eier: Ole E. Rukke, Nesbyen.

Ingen erstatning, se premisser.

Takstnr. 1135 i Nes, gnr. 65 bnr. 9 Gunvaldrukke og gnr. 66 bnr. 7 Dokken.

Eier: Oluf Bøhn, Nesbyen.

Ingen erstatning, se premisser.

Takstnr. 1136 i Nes, gnr. 66 bnr. 1 Rukkeli

Eier: Syver Rodegård, Nesbyen.

Ingen erstatning, se premisser.

Takstnr. 1137 i Nes, gnr. 66 bnr. 5 Rukkeli

Eier: Ole Jensen, Nesbyen.

Ingen erstatning, se premisser.

Takstnr. 1138 i Nes, gnr. 56 bnr. 15 og 16 Aamellom.

Eier: Knut Aamellom.

Ingen erstatning, se premisser.

Takstnr. 1139 i Nes, gnr. 65 bnr 6 og 7 Myrerukke.

Eier: Kari Myrerukke, Nesbyen.

Bortfaller da alternativ I er valgt.

Takstnr. 1140 i Nes, gnr. 62 bnr. 13 Velta.

Eier: Jørgen Syversrudengen, Nesbyen.

Ingen erstatning, se premisser.

Takstnr. 1141 i Nes, gnr. 58 bnr. 36 Slettom.

Eier: Per Rukke, Nesbyen.

Ingen erstatning, se premisser.

- Takstnr. 1142** i Nes, gnr. 58 bnr. Tomt Lyngheim.
Eier: Sverre Rukke, Nesbyen.
Ingen erstatning, se premisser.
- Takstnr. 1143** i Nes, gnr. 79 bnr. 3 Bringebråten.
Eier: Knut Haga, Nesbyen.
Ingen erstatning, se premisser.
- Takstnr. 1144** i Nes, gnr. 56 bnr. 17 Låflaten.
Eier: Olava Rukke, Nesbyen.
Ingen erstatning, se premisser.
- Takstnr. 1145** i Nes, gnr. 56 bnr. 11 Rukke.
Eier: Inger Rukke, Nesbyen.
Ingen erstatning, se premisser.
- Takstnr. 1146** i Nes, gnr. 56 bnr. 2 Messingsmedrukke, gnr. 61 bnr. 12 Saupeset
Eier: Einar Klype, Nesbyen.
Bortfaller da alternativ I er valgt.
- Takstnr. 1147** i Nes, gnr. 65 bnr. 1 og 6 Messingsmedrukke.
Eier: Olaf O. Rukke, Nesbyen.
Bortfaller da alternativ I er valgt.
- Takstnr. 1148** i Nes, gnr. 50 bnr. 5 Foss seter.
Eier: Gudrun Husemoen, Nesbyen.
Bortfaller da alternativ I er valgt.
- Takstnr. 1149** i Nes, gnr. 61 bnr. 8 Joreslien og gnr. 79 bnr. 1 Joreslien.
Eier: Ole Ulrik og Paul Schack, Nesbyen.
Bortfaller da alternativ I er valgt.
- Takstnr. 1150** i Nes, gnr. 53 bnr. 23 Skredderstølen.
Eier: Harald, Trygve og Steinar Dokken, Nesbyen.
Bortfaller da alternativ I er valgt.
- Takstnr. 1151** i Nes, gnr. 78 bnr. 76 Lysern og Skredderstølen seter.
Eier: Kr. Rasch, Nesbyen.
Bortfaller da alternativ I er valgt.
- Takstnr. 1152** i Nes, gnr. 61 bnr. 19 Såten seter, gnr. 74 bnr. 14 Saupeset seter
Eier: Knut H. Bakkerud, Nesbyen.
Ingen erstatning da alternativ I er valgt.
Vannspørsmålet, se premisser og ellers skriv fra kommuneadvokaten av 2/12 1966.
- Takstnr. 1153** i Nes, gnr. 55 bnr. 19 Myking seter.
Eier: Kåre Solheim, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

- Takstnr. 1154 i Nes, gnr. 56 bnr. 3 Såten seter.**
Eier: Bernhard Jordet og Henry Hansen, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1155 i Nes, gnr. 61 bnr. 16 Såten seter.**
Eier: Sig. Bruusgaard og Leif Johnsen, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning 0.
- Takstnr. 1156 i Nes, gnr. 58 bnr. 14 Saupeset seter og gnr. 62 bnr. 1 Syversrudplassen.**
Eier: Andres Lislegård, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning 0.
- Takstnr. 1157 i Nes, gnr. 54 bnr. 21 Volelien seter.**
Eier: Olaf Huse, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1158 i Nes, gnr. 55 bnr. 8 Volelien seter.**
Eier: Ole Endresplass, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1159 i Nes, gnr. 58 bnr. 50 Saupeset seter.**
Eier: Knut K. Solheim Bæken.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1160 i Nes, gnr. 58 bnr. 51 Myking seter.**
Eier: Arnhild Solheim, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1161 i Nes, gnr. 68 bnr. 4 Skredderstølen.**
Eier: Emilie og Sigrid Nymoene, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1162 i Nes, gnr. 76 bnr. 20 Skålsrudstølen.**
Eier: Odd Dokken, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1163 i Nes, gnr. 73 bnr. 10 Myking og Saupeset setere.**
Eier: Clarence Solheim, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.

- Takstnr. 1164 i Nes, gnr. 79 bnr. 4 Lysern seter.**
Eier: Nils Majormoen, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1165 i Nes, gnr. 66 bnr. 8 Foss seter.**
Eier: Kåre Karlsen, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1166 i Nes, gnr. 52 bnr. 16 Saupeset seter.**
Eier: Lars Brekke, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1167 i Nes, gnr. 50 bnr. 4 Skålsrudstølen.**
Eier: Lirken Henriksen, Bygdøy.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1168 i Nes, gnr. 54 bnr. 2 Foss seter.**
Eier: Leif Prestbakken, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1169 i Nes, gnr. 54 bnr. 14 Myking seter.**
Eier: Olaf Prestbakkens dødsbo v/Hallingdal skifterett.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1170 i Nes, gnr. 62 bnr. 3 Isaksrud og gnr. 61 bnr. 5 Saupeset.**
Eier: Kristian Rodegård, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1171 i Nes, gnr. 61 bnr. 20 Jorde og gnr. 61 bnr. 31 Saupeset seter.**
Eier: Knut Jorde, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1172 i Nes, gnr. 61 bnr. 9 Fossrud og gnr. 55 bnr. 15 Myking.**
Eier: Halvor Fossrud, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.
- Takstnr. 1173 i Nes, gnr. 71 bnr. 10 Gudbrandsrud og gnr. 73 bnr. 1 Skålsrudstølen og Nystølen.**
Eier: Gunnar og Gunhild Klype, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.
Erstatning: 0.

Takstnr. 1174 i Nes, gnr. 61 bnr. 15 Gudbrandsrud.

Eier: Ola K. Gudbrandsrud, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1175 i Nes, gnr. 86 bnr. 40 Liaset seter.

Eier: Ole Olsenbråten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1176 i Nes, gnr. 62 bnr. 9 Syversrud nordre.

Eiere: Halvor og Ola Syversrud, Nesbyen.

For fall, se premisser.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1177 i Nes, gnr. 62 bnr. 4 Syversrud søndre, gnr. 61 bnr. 21 Gudbrandsrudremmen, gnr. 76 bnr. 35 Skålsrudstølen og Foss og gnr. 62 bnr. 18 Saupeset.

Eier: Alfred Woll, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (16,31 m.) ..... kr. 227,04

+25% ..... kr. 56,76

Tilsammen kr. 283,80

Erstatningen løper fra 28. juli 1967

Se forøvrig takstnr. 1187 og takstnr. 1285.

Takstnr. 1178 i Nes, gnr. 61 bnr. 6 Johannesgård.

Eier: Margit Moen, Nesbyen.

For fall, se premisser.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1179 i Nes, gnr. 61 bnr. 1 Johannesgård og gnr. 54 bnr. 54 Myking.

Eier: Olaf Holm, Nesbyen.

For fall, se premisser.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1180 i Nes, gnr. 61 bnr. 2 Grasdok, gnr. 66 bnr. 4 Grønhovd og gnr. 65 bnr. 10 Foss seter.

Eier: Lars Grasdok, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (5,65 m.) ..... kr. 78,65

+25% ..... kr. 19,66

Tilsammen kr. 98,31

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Alternativ I er valgt.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1181 i Nes, gnr. 61 bnr. 32 Grønhovd og gnr. bnr. Stigen.

Eier: Nils Gudbrandsplass, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr 1182 i Nes gnr. 61 bnr. 4 Myking seter.

Eier: Knut Gudbrandsrud, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.**Takstnr. 1183 i Nes, gnr. 58 bnr. 74 Mostad**

Eiere: Gunnar og Gudrun Håkonsrud, Nesbyen.

Engangserstatning for redusert verdi av boligtomt

og skade på vanntilførsel ..... kr. 1.600,00

+ 25% ..... kr. 400,00 ✓

Tilsammen kr. 2.000,00

Erstatningen forrentes fra 1. januar 1965.

Takstnr. 1184 i Nes, gnr. 58 bnr. 42 Huse.

Eier: Arne Huse, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett

(23,41 m. i Rukkedøla og 92,82 m. i Skjerveåni) ..... kr. 696,24

+ 25% ..... kr. 174,06

Tilsammen kr. 870,30

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Vannforsyningen er ordnet av O.L., se skjønnsforutsetninger av 16/2 1968.

Om veg, se takstnr. 1206.

Takstnr. 1185 i Nes, gnr. 56 bnr. 57 Engesskogen.

Eier: Ole Mathismoen, Nesbyen.

Om velte, transport og utslag, se takstnr. 1187 og 1285.

Takstnr. 1186 i Nes, gnr. 58 bnr. 36 Moen, gnr. 56 bnr. 54 Grønhovd seter og gnr. 54 bnr. 36 Saupeset.

Eier: Nils Moen, Nesbyen.

Om erstatning vedrørende tømmerdriften (velte, transport og utslag), takstnr. 1187 og takstnr. 1285.

Alternativ I er valgt, se premisser.

Takstnr. 1187 i Nes, gnr. 58 bnr. 41 Moen og gnr. 74 bnr. 29 Myking seter.

Eier: Herbrand Larsen, Nesbyen.

Da velte nr. 30 på takstnr. 1184 (Arne Huse) delvis er ødelagt og fremdriftsvegen fra flere skogeiendommer over Skjervemoen til velte er helt ødelagt av tippmasser fra overføringstunnelen må der eksproprieres rett til ny leggplass for tømmer på dette takstnr. etter følgende beskrivelse:

Leggeplassen ligger på nordsiden av fylkesvegen og inn til denne, begrenses mot øst av gårdsvegen til eiendommen, mot vest 6 m øst for trafomasten og så langt mot nord at arealet av plassen blir 1,5 dekar.

Tømmer og avfall, herunder bark, må av skogeierne være fjernet senest 15. mai hvert år.

Årlig erstatning ..... kr. 120,00

+ 25% ..... kr. 30,00

Tilsammen kr. 150,00

Løper fra 1. januar 1966.

Foruten grunneieren selv har følgende takstnr. tømmerlegge på plassen: 1128, 1173, 1177, 1184, 1185, 1186, 1188, 1189, 1204, 1210, 1246, 1251 og 1264.

For det virke som innmåles på den nye leggeplass for fløtning eksproprieres utslagsplass på takstnr. 1285.

For økte utgifter frem til vassdrag ytes for tømmer innmerket på denne leggeplass til fløtning erstatter eksproprietaren tømmerleverandøren kr. 4,00 pluss 25% er kr. 1,00 tilsammen kr. 5,00 pr. kubikkmeter etter fremlagt målnote.

Takstnr. 1188 i Nes, gnr. 56 bnr. 24 Klype og gnr. 53 bnr. 24 Saupeset seter.

Eier: Gudbrand Klype, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Om erstatning, se takstnr. 1187 og 1285.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1189 i Nes, gnr. 58 bnr. 56 Bakkerud, gnr. 76 bnr. 199 Skogstykke, gnr. 62 bnr. 10 Saupeset og gnr. 74 bnr. 28 Saupeset.

Eier: Halvor H. Bakkerud, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Om erstatning, se takstnr. 1187 og 1285.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1190 i Nes gnr. 58 bnr. 144 Bjørnebu.

Eier: Bjørn Kristiansen, Sørlygt, 10, Oslo.

Engangserstatning for delvis nedfylling av tomten, tap av sommervannforsyning og ulemper i anleggstiden . . . . . kr. 2.600,00 ✓

+ 25% . . . . . kr. 650,00 ✓

Tilsammen kr. 3.250,00

Erstatningen forrentes fra 1. januar 1965.

Takstnr. 1191, 1192 og 1193 hører til hovedelven og avhjemles der.

Takstnr. 1194 i Nes, gnr. 80 bnr. 40 Aspely.

Eier: Margit Hilde, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (1,04 m.) . . . . . kr. 452,40 ✓

+25% . . . . . kr. 113,10 ✓

Tilsammen kr. 565,50

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Angående brønnspørsmål, se premisser.

Se også takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1195 i Nes, gnr. 53 bnr. 13 Høva.

Eier: Kolbjørn Høva, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (5,07 m.) . . . . . kr. 88,22

+25% . . . . . kr. 22,05

Tilsammen kr. 110,27

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Se takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1196 i Nes, gnr. 53 bnr. 22 Doktorgården.

Eier: Nes kommune, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (1,92.m.) ..... kr. 835,20

+ 25% ..... kr. 208,80Tilsammen kr. 1044,00

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Se forøvrig takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1197 i Nes, Tiltakskrav fra Nes kommune.

Tiltakskravet tas ikke til følge. Eksproprianten pålegges derimot å gi et bidrag til justering av elvebredden og forskjønnelse av elveleiet i Rukkedalselva gjennom Nesbyen sentrum, stort kr. 75.000,00.

Da dette er et bidrag tillegges ikke 25%.

Beløpet deponeres i Nes Prestegjelds Sparebank for øyemedet og utbetales etter hvert som arbeidet utføres. Se også premissene.

Takstnr. 1198, 1199 og 1200 hører til hovedelven og avhjemles der.**Takstnr. 1201 i Nes, Nes kommune. Kravet tas ikke til følge.**

Se premisser.

Takstnr. 1202 i Nes

Omtvistet fallrett mellom gnr. 53 bnr. 13. Eier: Kolbjørn Høva og gnr. 71 bnr. 8o.

Eiere: Gunnar og Åsmund Høva.

Om erstatning for denne fallret se takstnr. 1305.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1203 i Nes Tiltakskrav for Nes kommune.

Dette utstår til behandling i hovedskjønnen.

Takstnr. 1204 i Nes, gnr. 56 bnr. 58 Løkken og gnr. 56 bnr. 97 Myking seter.

Eier: Ole Løkken, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (32,83 m.) ..... kr. 519,32

-25% ..... kr. 129,83

Tilsammen kr. 129,83

Erstatningen løper fra 28. juli 1967

Om tømmerdrift, se takstnr. 1187, 1206 og 1285.

Angående vannforsyning, se premisser og skriv av 2/12 1966 fra kommuneadvokaten.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1205 i Nes, gnr. 58 bnr. 66 Nedrestølen, gnr. 61 bnr. 7 Lysem og gnr. 58 bnr.

68 Kverneløkken, gnr. 58 bnr. 28 Klype.

Eier: Ragnvald Klype, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (29,70 m.) ..... kr. 448,64

Herfra fragår for servitutt for takstnr. 1245 ..... kr. 12,00

Igjen ..... kr. 436,64

+ 25% ..... kr. 109,16Tilsammen kr. 545,80

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

For fallrett 1,75 m omtvistet med takstnr. 1118, se takstnr. 1118. Angående tømmerdrift se takstnr. 1187, 1206 og 1285.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1206 i Nes, gnr. 58 bnr. 26 Lerskallen.

Eier: Kristen Lerskallen, Nes.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (9,35 m.)	kr. 133,21
+ 25%	kr. 33,30
	Tilsammen <u>kr. 166,51</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Det pålegges O.L. å yte et bidrag *stort kr. 950,00* til utbedring av tømmerveg (vinterveg) forbi tippet – mellom elva og tippfoten. Da det er flere skogeiere med rett til bruk av denne veg, bl.a. takstnr. 1128, 1184, 1204 og 1206 blir beløpet å innsette i Nes Prestegjelds Sparebank og utbetales de interesserte når arbeidet er utført.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1207 i Nes, gnr. 56 bnr. 47 Haugen og gnr. 71 bnr. 13 Myking seter.

Eier: Adolf Haugen, Nesbyen

Årlig erstatning for fallrett (8,02 m.)	kr. 139,55
+ 25%	kr. 34,89
	Tilsammen <u>kr. 174,44</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1208 i Nes, gnr. 56 bnr. 28 Bergtun.

Eier: Johs. og Bjørg Eidal, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,48 m.)	kr. 208,80
+ 25%	kr. 52,20
	Tilsammen <u>kr. 261,00</u>

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Vannforsyning, se premisser.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1209 i Nes, gnr. 56 bnr. 10

Eier: Ole Lerskallen.

Engangserstatning for fallrett (2,25 m.)	kr. 978,50
+ 25%	kr. 244,69
	Tilsammen <u>kr. 1223,44</u>

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1210 i Nes, gnr. 56 bnr. 123 Tomt, gnr. 58 bnr. 15 Gamlevollen og gnr. 56 bnr. 90 S. Eidal skog.

Eier: Arne Kr. Eidal.

Engangserstatning for fallrett (1,22 m.)	kr. 530,70
+ 25%	kr. 132,67
	Tilsammen <u>kr. 663,37</u>

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Om tømmerdrift se takstnr. 1187 og 1285.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1211 i Nes, gnr. 56 bnr. 93 Broløkken.

Eier: Gudbrand Huse, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (3,32 m.)	kr. 57,77
+ 25%	kr. 14,44
	Tilsammen <u>kr. 72,21</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Angående vannforsyning se premisser.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1212 i Nes, gnr. 58 bnr. 35 Jørgenengen og gnr. 58 bnr. 56 Bråten.

Eier: Oskar Skaret, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (19,78 m.)	kr. 344,17
+ 25%	<u>kr. 86,04</u>
	Tilsammen <u>kr. 430,21</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1213 i Nes, gnr. 58 bnr. 8 Gjerdingen og gnr. 55 bnr. 21 Saupeset.

Eier: Gunnar Meås, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (15,51 m.)	kr. 269,87
+ 25%	<u>kr. 67,47</u>
	Tilsammen <u>kr. 337,34</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1214 i Nes, gnr. 58 bnr. 11 Tangen.

Eiere: Hanna og Th. Anderssen, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,11 m.)	kr. 47,85
+ 25%	<u>kr. 11,96</u>
	Tilsammen <u>kr. 59,81</u>

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1215 i Nes, gnr. 56 bnr. 56 Engen.

Eier: Trygve Engen, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (11,33 m.)	kr. 197,14
+ 25%	<u>kr. 49,29</u>
	Tilsammen <u>kr. 246,43</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1216 i Nes, gnr. 56 bnr. 201 Storebråten skog.

Eier: Olaf Tandberg, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Skjønnsmann Knut Am. Gulsvik erklærte seg inhabil og varamann Nils Dokken tiltrådte i hans sted.

Takstnr. 1217 i Nes, gnr. 56 bnr. 202 i Tverrlien II og gnr. 54 bnr. 94 Liaset skog II.

Eier: Hans Tandberg, Oslo.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.**Takstnr. 1218 i Nes, gnr. 58 bnr. 1 Tronrud.**

Eier: Ole Haraldseth d.e. og Ole Haraldseth d.y., Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.**Takstnr. 1219 i Nes, gnr. 56 bnr. 87 Bøgaset rettigheter og gnr. 56 bnr. 30**

Tømmermannsstølen.

Eier: Endre Braaten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1220 i Nes, gnr. 56 bnr. 19 Stuvengen og gnr. 56 bnr. 32 Myking seter.

Eier: Kristen Solheim, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (14,99 m.) ..... kr. 260,83

Jordskade (uttørring) ..... kr. 1500,00

Tilsammen kr. 1760,83

+ 25% ..... kr. 440,21

Tilsammen kr. 2201,04

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Engangserstatning for skade på jordvanningsanlegg ..... kr. 800,00

+ 25% ..... kr. 200,00

Tilsammen kr. 1000,00

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Angående fallerstatning, se takstnr. 1201. Angående vannforsyning, se premisser.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1221 i Nes, gnr. 56 bnr. 29 Vestheim og gnr. 56 bnr. 22 Bøgaset.

Eier: Lars Vestheim, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (8,87 m.) ..... kr. 154,34

+ 25% ..... kr. 38,58

Tilsammen kr. 192,92

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Krav om tilskudd til veg og bru tas ikke til følge, jfr. Skjønnsforutsetningenes pkt. 2.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1222 i Nes, Tiltakskrav alternativ II.

Alternativ I er valgt.

Tiltakskravet tas ikke til følge.

Takstnr. 1223 i Nes, Tiltakskrav alternativ II.

Alternativ I er valgt.

Tiltakskravet tas ikke til følge.

Takstnr. 1224 i Nes, gnr. 56 bnr. 38 Nuten.

Eier: Knut Eidal, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.**Takstnr. 1225 i Nes, gnr. 56 bnr. 25 Bøgaset seter og gnr. 53 bnr. 15 Engebakken.**

Eier: Olav Vissebråten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.**Takstnr. 1126 i Nes, gnr. 56 bnr. 82 Lauverud.**

Eier: Fingar Espeseth, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.**Takstnr. 1227 i Nes, gnr. 58 bnr. 7 Brusletten og gnr. 56 bnr. 39 Skollerud.**

Eier: Lars Brusletten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1228 i Nes, gnr. 58 bnr. 23 Smette.

Eier: Amund Smette, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1229 i Nes, gnr. 56 bnr. 64 Lien søndre.

Eier: Ths. Sandanbråten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1230 i Nes, gnr. 56 bnr. 65 Lien søndre.

Eier: Peder Lien, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1231 i Nes, gnr. 50 bnr. 2 Natten seter under Sjong øvre.

Eier: Thor Sjong, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1232 i Nes, gnr. 56 bnr. 208 Krafselia.

Eier: Erling Spildrejordet, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1233 i Nes, gnr. 56 bnr. 8 Myking seter.

Eier: Ola Bjørnsen, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1234 i Nes, gnr. 54 bnr. 15 Gaupeset seter.

Eier: Lars Rollum og Ludvig Thinn, Oslo.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1235 i Nes, gnr. 58 bnr. 24 Myking seter.

Eier: Ivar Grimsgård, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1236 i Nes, gnr. 54 bnr. 34 Espeseth.

Eier: Morten Renslo, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1237 i Nes, gnr. 54 bnr. 30 Espeset og gnr. 54 bnr. 60 Skålsrudstølen.

Eier: Arne Valdresbråten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1238 i Nes, gnr. 55 bnr. 2 Rolfshus.

Eier: Nub Tollefsrud, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1239 i Nes, gnr. 54 bnr. 43 Espeset.
Eier: Margit Tollefsrud, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1240 i Nes, gnr. 55 bnr. 1 Rolfshus.
Eier: Lars Dokken.
Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1241 i Nes, gnr. 55 bnr. 10 Hermundsgård.
Eier: Fingar Hermundsgård, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1242 i Nes, gnr. 54 bnr. 26 Valdresbråten, gnr. 76 bnr. 37 Nystølen og gnr. 76
bnr. 58 Skålsrudstølen.
Eier: Gunnar L. Valdresbråten, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1243 i Nes, gnr. 58 bnr. 22 Nybråtan.
Eier: Ole Nybråten d.y., Nesbyen.
Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1244 i Nes, gnr. 55 bnr. 12 skog.
Eier: Bjarne og Kåre Solheim, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1245 i Nes, gnr. 55 bnr. 16 Solheim.

Eier: Bjarne Solheim, Nesbyen.

Engangserstatning for fallservitutt

10 hk. på takstnr. 1205 ..... kr. 300,00

+ 25% ..... kr. 75,00 ✓

Tilsammen kr. 375,00

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Takstnr. 1246 i Nes, gnr. 56 bnr. 4 Ødegård skog.
Eier: Martin Gudbrandsrud, Nesbyen.
Angående tømmerdrift, se takstnr. 1187 og 1285.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1247 i Nes, gnr. 58 bnr. 33 Bakkerud og gnr. 62 bnr. 2 Grønhovd og Saupeset.
Eier: Kari, Laura og Margit Bakkerud, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1248 i Nes, gnr. 54 bnr. 16 Renslo.
Eier: Gunnar Renslo, Nesbyen.
Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1249 i Nes, gnr. 54 bnr. 17 Jordet (Binderbråten). gnr. 54 bnr. 42 Foss.

Eier: Halvor Jordet, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1250 i Nes, gnr. 56 bnr. 5 Øvre Sandanbråten.

Eier: Ingrid og Arne Holm, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1251 i Nes, gnr. 56 bnr. 100 Langslet skog.

Eier: Knut Langslet, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Om tømmerdrift, se takstnr. 1187 og 1285.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1252 i Nes, gnr. 54 bnr. 35 Sommerhaugen og gnr. 78 bnr. 50 Saupeset.

Eier: Kristoffer Espeset, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1253 i Nes, gnr. 55 bnr. 4 og 5 Renslebråten og Maurebråtvollen.

Eier: Birgit og Ingeborg Veslebråten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1254 i Nes, gnr. 55 bnr. 34 Storebråten og gnr. 52 bnr. 19 Myking seter.

Eier: Knut O. Solheim, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1255 i Nes, gnr. 54 bnr. 38 Træo og gnr. 56 bnr. 103 Saupeset.

Eier: Peder L. Espeset, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1256 i Nes, gnr. 54 bnr. 27 og 20 Espeset, gnr. 58 bnr. 14 Grønhovd seter og gnr. 54 bnr. 85 Brusset.

Eier: Odin Lislegård, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1257 i Nes, gnr. 55 bnr. 3 Meås og gnr. 56 bnr. 96 Grønhovd seter.

Eier: Fingar Meås, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1258 i Nes, gnr. 54 bnr. 31 Espeseth nordre.

Eier: Eivind Espeseth, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1259 i Nes, gnr. 54 bnr. 28 Dypedokk.

Eier: Nils Dypedokk, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1260 i Nes, gnr. 55 bnr. 7 Nybråten og gnr. 76 bnr. 2 Skålsrudstølen og Nystølen.

Eier: Ole Nybråten d.e., Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1261 i Nes, gnr. 54 bnr. 22 Espeset og gnr. 76 bnr. 49 Skålsrudstølen.

Eier: Sølve Espeset, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1262 i Nes, gnr. 54 bnr. 32 Espeset.

Eier: Aslaug Espeset, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1263 i Nes, gnr. 58 bnr. 12 Solheim og gnr. 53 bnr. 10 Myking seter.

Eier: Ingeborg og Amund Aamellom, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1264 i Nes, gnr. 56 abnr. 38 Eidal, gnr. 65 bnr. 3 Liaset og gnr. 56 bnr. 20 Eidalsbråten.

Eier: Ragnvald Eidal, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (4,08 m.) . . . . . kr. 70,99

+ 25% . . . . . kr. 17,75

Tilsammen kr. 88,74

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Om tømmerdrift, se takstnr. 1187 og 1285.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1265 i Nes, gnr. 56 bnr. 18 Eidal og gnr. 56 bnr. 43 Bøgaset og Natten.

Eier: Jon Eidal, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (4,68 m.) . . . . . kr. 81,43

+ 25% . . . . . kr. 20,30

Tilsammen kr. 101,79

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1266 i Nes, gnr. 58 bnr. 29 Stupa.

Eier: Nils B. Stupa, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1267 i Nes, gnr. 72 bnr. 12 Nedrestølen.

Eier: Martin Stupa, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1268 i Nes, gnr. 62 bnr. 12 Saupeset.

Eier: Arvid Stupa, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1269 i Nes, gnr. 54 bnr. 39 og 61 Bruset.

Eier: Johan Holm, Snoveien 10, Høvik.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1270 i Nes, gnr. 54 bnr. 10 Bråten.

Eier: Lars Vissebråten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1271 i Nes, Tiltakskrav, opparbeidelse av skogsbilveg fra Vabruil til Høgeklopp.

Alternativ I er valgt, se skjønnsforutsetninger og rettens premisser.

Tiltaket tas ikke til følge.

Takstnr. 1272 i Nes, gnr. 54 bnr. 10 Skog.

Eier: Synøve Holm, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1273 i Nes, gnr. 58 bnr. 30 Vissebråten og gnr. 58 bnr. 4 Sollien.

Eier: Asbjørn Vissebråten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1274 i Nes, gnr. 56 bnr. 70 Vissebråten.

Eier: Erik Vissebråten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1275 i NNes, gnr. 56 bnr. 64 Kvarve.

Eier: Gro og Gunhild Kvarve, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (8,10 m.) ..... kr. 140,94

+ 25% ..... kr. 35,24

Tilsammen kr. 176,18

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1276 i Nes, gnr. 56 bnr. 77 Langslet nordre og gnr. 54 bnr. 47 Volelien seter.

Eier: Sigurd Jorde, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1277 i Nes, gnr. 56 bnr. 28 Ytterengen, gnr. 56 bnr. 113 Ytterengen skog, gnr.

58 bnr. 61 Sollien, gnr. 58 bnr. 62 Nystølen og gnr. 66 bnr. 111 Storeli.

Eier: Jørgen Holm, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (2,15 m.) ..... kr. 37,41

Erstatning for skade på jord ..... kr. 750,00

kr. 787,41

+25% ..... kr. 196,85

Tilsammen kr. 984,26

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Angående vannforsyning, se premisser.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1278 i Nes, gnr. 56 bnr. 46 Eidal søndre, gnr. 53 bnr. 29 Saupeset og gnr. 61 bnr. 14 Olfisklien.

Eier: Sverre Espeseth, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (6,98 mm.) uomtvistet	kr. 121,45
+ 25%	kr. 30,36
	Tilsammen <u>kr. 151,81</u>

Erstatningen løper fra 28 juli 1967.

Engangserstatning for fallrett omtvistet med takstnr. 1280

(0,66 m.)	kr. 287,10
+ 25%	kr. 71,78
	Tilsammen <u>kr. 358,88</u>

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Da fallretten er omtvistet med takstnr. 1280 deponeres beløpet i Nes Prestegjelds Sparebank.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1279 i Nes, Tiltakskrav, opparbeidelse av skogsbilveg fra Høgeklopp til Vestheim. Subsidiert opparbeidelse av overkjørselsveier og velteplasser.

Alternativ I er valgt.

Se skjønnsforutsetninger og premisser.

Tiltakskravene tas ikke til følge.

Takstnr. 1280 i Nes, gnr. 56 bnr. 1 Langslet og gnr. 56 bnr. 6 Nedrestølen.

Eier: Nils Langslet, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (27,06 m.)	kr. 470,84
+ 25%	kr. 117,71
	Tilsammen <u>kr. 588,55</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Fallrett (0,66 m.) omtvistet med takstnr. 1278, se under takstnr. 1278.

Vannforsyningen – brønn –, se premisser.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1281 i Nes, gnr. 54 bnr. 44 Vissejordet skog.

Eier: Sverre Langslet, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Se tiltakskrav under takstnr. 1279.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1282 i Nes, gnr. 54 bnr. 11 Langslet søndre og gnr. 56 bnr. 75 Nedrestøl.

Eier: Erik Valdresbråten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (6,65 m.)	kr. 115,74
+ 25%	kr. 28,93
	Tilsammen <u>kr. 144,64.</u>

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Angående skade på gårdens vannforsyning, se premisser.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1283 i Nes, gnr. 54 bnr. 5 Slettomplass.

Eier: Nils Tamburplass, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (2,47 m.) ..... kr. 42,98

+ 25% ..... kr. 10,75Tilsammen kr. 53,73.

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1284 i Nes, gnr. 54 bnr. 6 Tamburplass.

Eier: Anne Tamburplass, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (3,69 m. uomtvistet, 5,84 m. hvor takstnr. 1125 har kvernrett)

Tilsammen 9,53 m ..... kr. 165,82

+ 25% ..... kr. 41,46Tilsammen kr. 207,28

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Om kvernretten se takstnr. 1125.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1285 i Nes, gnr. 73 bnr. 4 Rødningen, gnr. 54 bnr. 8 Sletteplass og gnr. 50 bnr.

15 Bøgaset.

Eier: Halgrim Rødningen, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (37,00 m.) ..... kr. 643,80

+ 25% ..... kr. 160,95Tilsammen kr. 804,75

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

På dette takstnr. eksproprieres rett til utslagsplass i elveskråningen nedenfor den gamle bygdeveg til bruk for fløtningstømmer som innmerkes fra skogeiere på den nye leggeplass på takstnr. 1187 og som fremkjøres til vassdrag.

Årlig erstatning ..... kr. 32,00

+ 25% ..... kr. 8,00Tilsammen kr. 40,00

Erstatningsbeløpet blir å utbetale for de år utslagsplassen blir brukt.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1286 i Nes, gnr. 54 bnr. 1 og 2 Merødningen og gnr. 58 bnr. 27 Myking og Saupeset.

Eier: Halgrim Medrødningen, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (28,99 m.) ..... kr. 504,43

+ 25% ..... kr. 126,11Tilsammen kr. 630,54

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Skade på gårdens vannforsyning, se premisser.

Ellers ingen erstatningg.

Takstnr. 1287 i Nes, gnr. 56 bnr. 3 Ødergården.

Eier: Emil Jorde, Nesbyen og Henry Hansen Vindern.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1288 i Nes, gnr. 71 bnr. 7 Majormoen, gnr. 72 bnr. 27 Skog i Beja, gnr. 86 bnr. 29 Skredderstølen, gnr. 58 bnr. 40 Skredderstølen og gnr. 71 bnr. 15 Lyseren.

Eier: Anker Majormoen v/Ole Majormoen, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Om andel 2 1/3 løbel fallerstatning for Fossetomten, se t. br. 1131.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1289 i Nes, gnr. 76 bnr. 48 og gnr. 86 bnr. 50 Skog på Beja og Lysern.

Eier: Knut Haraldset, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1290 i Nes, gnr. 71 bnr. 10 Majormoen, gnr. 71 bnr. 30 Lysern og gnr. 79 bnr. 90 Skredderstølen.

Eier: Andres Majormoen, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1291 i Nes, gnr. 76 bnr. 24 Skog på Beja, gnr. 86 bnr. 2 Haraldset og gnr. 86 bnr. 71 Jorderslien.

Eier: Tidemann Haraldset, Nesbyen.

Erstatning: 0.

Takstnr. nr. 1292 i Nes, gnr. 74 bnr. Lysern seter og gnr. 76 bnr. 2 Devegge nordre.

Eier: Thomas Øye, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (4,14 m.) ..... kr. 72,04

+ 25% ..... kr. 18,01

Tilsammen kr. 90,05

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Om andel 10 1/2 løbel i fallerstatning for Fossetomten, se under takstnr. 1131.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1293 i Nes, gnr. 76 bnr. 3 Gaukerud.

Eier: Petter Hermundsgård, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Engangserstatning for fallrett (1,95 m.) ..... kr. 848,25

+ 25% ..... kr. 212,06

Tilsammen kr. 1060,31 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1294 i Nes, gnr. 79 bnr. 6 Presthusene.

Eier: Bernhard Bjørnsens dødsbo.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (2,73 m.) ..... kr. 47,50

+ 25% ..... kr. 11,88

Tilsammen kr. 59,38

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1295 i Nes, gnr. 75 gnr. 8 Hågeberg skog og gnr. 79 bnr. 67 Prestbakken II.

Eier: Ole Prestbakken, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (2,64 m.) ..... kr. 45,94

+ 25% ..... kr. 11,49Tilsammen kr. 57,43

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1296 i Nes, gnr. 76 bnr. 25 Hågeberg skog.

Eier: Peder Vissebråten, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Engangserstatning for fallrett (2,26 m.) ..... kr. 983,10

+ 25% ..... kr. 245,78Tilsammen kr. 1228,88 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1297 i Nes, gnr. 72 bnr. 1 Onsgård og gnr. 74 bnr. 3 Stampetomten.

Eier: John Sagabråten, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (13,71 m.) ..... kr. 238,55

+ 25% ..... kr. 59,64Tilsammen kr. 298,19

Erstatningen løper fra 28 juli 1967.

Se takstnr. 1197.

Dette takstnr. har en servitutt-bruksrett for vann til en stampe på gnr. 54 bnr. 9, takstnr. 1121 – Nes mølle.

Det er opplyst at stampen forlengst er opphørt – ca. 100 år siden. Dette ser retten som et uttrykk for at stampen har utspilt sin rolle og ikke lenger er økonomisk drivverdig. Retten antar ennvidere at det er en bruksrett som er begrenset til å utnytte det nødvendige vann til vedkommende stampe, og at rettighetshaveren ikke har rett til å nytte vannet på annet vis f.eks. til kraftproduksjon eller andre formål. Kravet tas ikke til følge, og *erstatning settes til: 0.*

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1298 i Nes, gnr. 70 bnr. 1 Nes prestegård.

Eier: Opplysningsvesenets Fond.

Årlig erstatning for fallrett (13,85 m.) ..... kr. 240,99

+ 25% ..... kr. 60,25Tilsammen kr. 301,24

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Om andel for 18 løbel i fallrett for Forrsetomten se under takstnr. 1131.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1299 i Nes, gnr. 71 bnr. 46 Museumstomten.

Hallingdal Folkemuseum, Nesbyen.

Forhandlinger mellom partene pågår.

OBS

Takstnr. 1300 i Nes, Feste under gnr. 71 bnr. 80 Rostad.

Eier: Gudbrand E. Persmoen, Arne Persmoen, Gunvor Østdal, Nesbyen.

Kravet er ordnet, jfr. skjønnsforutsetningene.

Takstnr. 1301 i Nes, gnr. 73 bnr. 17 Haversgårdremmen, gnr. 54 bnr. 64 Tamburteigen, gnr. 54 bnr. 65 Rensleteigen, gnr. 76 bnr. 65 Grimsgårdremmen og gnr. 73 bnr. 18 Rudningsteigen.

Eier: Sissel og Johan Stensrud, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Erstatning: 00.

Takstnr. 1302 i Nes, gnr. 74 bnr. 1, 2 og 26 Tollefsgård og Tollefsgård skog.

Eier: Arne Mathismoen, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (7,33 m.) ..... kr. 127,54

+ 25% ..... kr. 31,89

Tilsammen kr. 159,43

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Se takstnr. 1197.

Forøvrig ingen erstatning.

Takstnr. 1303 i Nes, gnr. 70 bnr. 34 Skriverløkka og gnr. 77 bnr. 47 Gartnerløkka.

Eier: Engebret Wøllo, Nesbyen.

Kravet behandles i forbindelse med utsatte brønnsøsmål.

Takstnr. 1304 i Nes, gnr. 73 bnr. 1 Håvardsgård.

Eier: Magda T. Mathismoen, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (2,56 m.) ..... kr. 44,54

+ 25% ..... kr. 11,14

Tilsammen kr. 55,68

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Se takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1305 i Nes, gnr. 71 bnr. 80 Høvafossen.

Eiere: Gunnar Høva 3/4 og Aasmund Høva 1/4, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (5,77 m.) ..... kr. 100,40

+ 25% ..... kr. 25,10

Tilsammen kr. 125,50

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Årlig erstatning for fallrett (5,83 m.) ..... kr. 101,44

+ 25% ..... kr. 25,36

Tilsammen kr. 126,80

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Da det er tvist med takstnr. 1202 om eiendomsretten til denne fallstrekning blir erstatningen å deponere i Nes Prestegjelds Sparebank.

Takstnr. 1306 i Nes, gnr. 53 bnr. 61 Elvestad, gnr. 24 bnr. 25 Bringeskogen og gnr. 53 bnr. 62 Myking seter.

Eier: Anne Høva, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Engangserstatning for fallrett (0,98 m.) ..... kr. 426,30

+ 25% ..... kr. 106,58

Tilsammen kr. 532,88

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Se takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1307 i Nes, Gnr. 53 bnr. 4 og 5 Høva nedre.
 Eier: Gunnar og Aasmund Høva med en halvdel hver.
 Adr. Nesbyen.
 Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1308 i Nes, Del av gnr. 53 bnr. 5 Myking seter.
 Eier: Gunnar Høva, Nesbyen.
 Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1309 i Nes, gnr. 75 bnr. 4 Saupeseth.
 Eier: Aasmund Høva, Nesbyen.
 Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1310 i Nes, gnr. 53 bnr. 6 Bratbakken.
 Eier: Leif Høva, Nesbyen.
 Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1311 i Nes, gnr. 71 bnr. 4 Liaset.
 Eier: Lars Nielsen, Oslo.
 Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1312 i Nes, gnr. 56 bnr. 53 Saupeset.
 Eier: Teodor Syversen, Nesbyen.
 Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1313 i Nes, gnr. 55 bnr. 6 Saupeset.
 Eier: Halvor og Ole Jordesplass, Nesbyen.
 Alternativ I er valgt.

Erstatning: 0.

Takstnr. 1314 i Nes, gnr. 76 bnr. 64 Bjerringgården.
 Eier: Kari Ødegård, Nesbyen.

Se overenskomst O.L. og Nes kommune og Nes Vannverk, bil. 4 i Mappe AK.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1315 i Nes, gnr. 52 bnr. 9 Bruvollen.

Eier: Gunnar Thorberg, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (1,79 m.) ..... kr. 778,65

+ 25% ..... kr. 194,66

Tilsammen kr. 973,31

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2 se takstnr. 1197.

Se t.nr. 1330.

Ellers ingen erstatning

Takstnr. 1316 i Nes, gnr. 52 bnr. 50 Bruvollen.

Eier: Erik Torberg, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,6 m.) ..... kr. 261,00

+ 25% ..... kr. 65,25

Tilsammen kr. 326,25

Forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2 se takstnr. 1197.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes kommune – Nesbyen

Vannverk og O.L. av 12-27/5 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1317 i Nes, gnr. 52 bnr. 18 Skansen.

Eier: Kristoffer Kastet, Nesbyen.

Årlig erstatning for fallrett (3,77 mm.) ..... kr. 65,60

+ 25% ..... kr. 16,40

Tilsammen kr. 82,00

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2 se takstnr. 1197.

Ang. skade på vannforsyning, se premisser.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1318 i Nes, gnr. 80 bnr. 51 Bjerkheim.

Eier: Syver Storeli, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,54 m.) ..... kr. 234,90

+ 25% ..... kr. 58,73

Tilsammen kr. 293,63

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Om krav 1 og 2 se takstnr. 1197.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes kommune, Nes

Vannverk og O.L. av 12-27/5-1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1319 i Nes, Jfr. t.nr. 982. Gnr. 53 bnr. 2 Steinmoen, gnr. 56 bnr. 12 Krafsetia seter og gnr. 80 bnr. 3
Veavørne.

Eier: Jenny Stenmo, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Engangserstatning for fallrett (1,15 m.) ..... kr. 500,25

+ 25% ..... kr. 125,06

Tilsammen kr. 625,31

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2 se takstnr. 1197.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes Kommune, Nes

Vannverk og O.L. av 12-27/5-1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1320 i Nes, gnr. 79 bnr. 2 Jordet nedre.

Eier: Arnold Jordet, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Årlig erstatning for fallrett (4,51 m.) ..... kr. 78,47

+ 25% ..... kr. 19,62

Tilsammen kr. 98,09

Erstatningen løper fra 28. juli 1967.

Om andel, 6 løbel i Fossetomten, se takstnr. 1131.

Ad krav 1 og 2 se takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1321 i Nes, gnr. 79 bnr. 69 Fritun.

Eier: Einar Dalevold, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Engangserstatning for fallrett (0,24 m.) ..... kr. 104,40

+ 25% ..... kr. 26,10

Tilsammen kr. 130,50 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2 se takstnr. 1197.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes kommune, Nes Vannverk og O.L. av 12-27/5-1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1322 i Nes, gnr. 79 bnr. 49 og 64 Solstad.

Eier: K. Groven, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Engangserstatning for fallrett (0,11 m.) ..... kr. 47,85

+ 25% ..... kr. 11,96

Tilsammen kr. 59,81 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2 se takstnr. 1197.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes kommune, Nes Vannverk og O.L. av 12-27/5-1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1323 i Nes, gnr. 79 bnr. 45 Stedakeren.

Eier: Borghild Thorsen, Nesbyen.

Alternativ I er valgt.

Engangserstatning for fallrett (0,47 m.) ..... kr. 204,45

+ 25% ..... kr. 51,11

Tilsammen kr. 255,56 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes kommune, Nes Vannverk og O.L. av 12-27/5-1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1324 i Nes, gnr. 71 bnr. 50 Elvestad.

Eier: Erik Livgård 1/2, Einar Livgård 1/4 og Bjarne Livgård 1/4.

Alternativ I er valgt.

Engangserstatning for fallrett (0,09 m.) ..... kr. 39,15

+ 25% ..... kr. 9,79

Tilsammen kr. 48,94 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes kommune, Nes Vannverk og O.L. av 12-27/5-1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1325 i Nes, gnr. 71 bnr. 42. Hus på tomt.

Eier: Gudrun Espeseth, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,12 m.) ..... kr. 52,20

+ 25% ..... kr. 13,05

Tilsammen kr. 65,25 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes kommune, Nes Vannverk og O.L. av 12-27/5-1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1326 i Nes, gnr. 79 bnr. 87 Elvestad.

Eier: Thorvald Sundsdal, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,66 m.)	kr. 287,10
+ 25%	kr. 71,78
	Tilsammen <u>kr. 358,88</u>

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Angående krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes kommune, Nes Vannverk og O.L. av 12-27/5-1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1327 i Nes, gnr. 79 bnr. 13 Ivarstuen nedre.

Eier: Knut Engen, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,69 m.)	kr. 300,15
+ 25%	kr. 75,04
	Tilsammen <u>kr. 375,19</u>

Erstatning forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes kommune, Nes Vannverk og O.L. av 12-27/5 1967.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1328 i Nes, gnr. 79 bnr. 74.

Eier: Nesbyen postkontor, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,42 m.)	kr. 182,70
+ 25%	kr. 45,68
	Tilsammen <u>kr. 228,38</u>

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1329 i Nes, gnr. 79 bnr. 85 Hallingen.

Eier: Ingvar Bjørgo, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,32 m.)	kr. 139,20
+ 25%	kr. 34,80
	Tilsammen <u>kr. 174,00</u>

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1330 i Nes, gnr, 79 bnr. 21 Jordeshagen

Eier: Gunnar Thorberg, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,20 m.)	kr. 87,00
+ 25%	kr. 21,75
	Tilsammen <u>kr. 108,75</u>

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Se takstnr. 1315.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes kommune, Nes Vannverk og O.L. av 12-27/5-1967.

Ellers ingen erstatningg.

Takstnr. 1331 i Nes, gnr. 72 bnr. 27 Noraker.

Eier: Lauritz Solheim, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,05 m.) ..... kr. 21,75

+ 25% ..... kr. 5,44

Tilsammen kr. 27,19 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1332 i Nes, gnr. 79 bnr. 8 Ivarstuen.

Eier: Ingvald Livgård, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,22 m.) ..... kr. 95,70

+ 25% ..... kr. 23,93

Tilsammen kr. 119,63 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1333 i Nes, gnr. 79 bnr. 15 Klokkerstuen.

Eier: Kristoffer og Magnhild Gullingsrud, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,43 m.) ..... kr. 187,05

+ 25% ..... kr. 46,76

Tilsammen kr. 233,81 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1334 i Nes, gnr. 79 bnr. Vonheim.

Eier: Ingrid Woll, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,20 m.) ..... kr. 87,00

+ 25% ..... kr. 21,75

Tilsammen kr. 108,75 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1335 i Nes, gnr. 79 bnr. 68 Vang.

Eier: Herman Dokken, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (0,29 m.) ..... kr. 126,15

+ 25% ..... kr. 31,54

Tilsammen kr. 157,69 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se t.nr. 1197.

Ellers ingen erstatning.

Takstnr. 1336 i Nes, gnr. 76 bnr. 7 Helgesløkken.

Eier: Nils Håjem, Nesbyen.

Engangserstatning for fallrett (1,16 m.) ..... kr. 504,60

+ 25% ..... kr. 126,15

Tilsammen kr. 630,75 ✓

Erstatningen forrentes fra 28. juli 1967.

Ad krav 1 og 2, se takstnr. 1197.

Angående mulig skade på brønn, se overenskomst mellom Nes kommune, Nes Vannverk og O.L. av 12-27/5-1967.

Ellers ingen erstatning.

I prosesskrift av 12/4 1966 har advokat Aarstad på vegne av 30 eiere av bebygde eiendommer fremmet krav om tiltak hvorved det skaffes nødvendig vann til brannslukking for eiendommer beliggende nedenfor Grasdok og i nærheten av Rukkedalselva.

Kommuneadvokaten har i anledning herav i prosesskrift av 2/12 1966 fremholdt at kravene må sees i sammenheng. Dersom retten skulle komme til at vilkårene for å pålegge tiltak eller tilkjenne pengeerstatning er tilstede influerer dette på verdien av fallet i Rukkedalselva. Fallerstatningene må derfor i tilfelle reduseres tilsvarende.

Skjønnsretten finner *ikke* å kunne imøtekomme kravet.

Under henvisning til lov nr. 17 av 14/12 1917 (Lov om vassdragsreguleringer) § 20 pkt. 2 må eksproprianten bære de med skjønnet forbundne lovlige omkostninger, jfr. også skjønnslovens § 42. I medhold av reguleringslovens § 20 pkt 2 siste ledd, jfr. skjønnslovens § 43 har skjønnsretten funnet at eksproprianten må erstatte de saksøkte nødvendige utgifter til teknisk og juridisk bistand. Disse utgifter vil bli fastsatt i særskilt rettsbok. Der hvor det foreligger dissenser er dette anmerket, ellers er skjønnet enstemmig.

SLUTNING :

1. Eksproprianten, Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering og Oslo Lysverker betaler til de saksøkte de foran fastsatte erstatninger med 5 – fem – % rente fra den tid som er anført ved hvert enkelt takstnr. og til betaling skjer.
2. Eksproprianten, Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering og Oslo Lysverker betaler godtgjørelse til de saksøkte for nødvendige utgifter til juridisk og teknisk bistand. Disse omkostninger blir å fastsette i særskilt rettsbok.
3. Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering og Oslo Lysverker betaler de med skjønnet forbundne lovlige omkostninger.

Det ble deretter avsagt sådan enstemmig

FRAVIKELSESKJENNELSE:

I rettsmøte den 1. april 1966 har kommuneadvokaten ved høyesterettsadvokat Rømcke begjært avsagt fravikelseskjennelse. Det er ikke fra de saksøktes prosessfullmektiger fremkommet noen innsigelser eller bemerkninger.

Skjønnsretten finner at betingelsene for å avsi fravikelseskjennelse er tilstede hvorfor begjæringen fra kommuneadvokaten blir å ta til følge..

SLUTNING :

Eksproprianten, Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering og Oslo Lysverker, tillates 2 – to – uker etter skjønnets og fravikelseskjennelsens lovlige forkynnelse mot betaling eller deponering av de fastsatte erstatninger å ta i besiddelse de eksproprierte arealer og rettigheter.

Skjønnet med fravikelseskjennelsen opplestes for åpne dører, men da ingen av partene eller deres prosessfullmektiger var tilstede, blir skjønnet med fravikelseskjennelse å forkynne.

RETTE HEVET.

O. Ulfby

Arne Arnesen

Knut Am. Gulsvik

Haldor Hegge

Arne Alhaug

Nils Dokken

Ole A. Foss

Georg Flatåker